ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

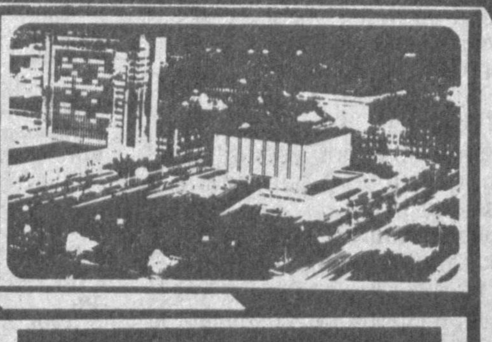

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 67 (8.651) ◆ 1995 йил 12 июнь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

МИННАТДОРЛИК МАКТУБИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Таваллуд куним муносабати билан йўллаган унутилмас табрикномангиз учун Сизга чин кўнгилдан ташаккур изҳор этаман.

Шарқнинг фозила аёллари қаторида менинг исмимни ҳам тилга олиб айтган сўзларингизни ижодимга берилган ғоят юксак баҳо деб қабул қиламан.

Мен жуда бахтлиман. Халқим билан бирга асрий орзумиз бўлган буюк истиқлолни кўриш саодатига мушарраф бўлдим.

Сизнинг «армонлардан тирик орзулар яратган» бардош ҳақида айтган сўзларингиз энг оғир кунларимда менга мадад бўлган буюк халқимнинг меҳрибонлиги ва ғамхўрлигини ўзида мужассам этгандир.

Зеро, айрилиғу саодат ҳам, садоқату матонат ҳам азизу мўътабар момоларимиздан бизга меросдир.

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Халқимиз ўз қадру қаддини тиклаётган, тарихий воқеаларга бой бугунги ҳаётимизда Сизнинг фидойи раҳнамолигингиз алоҳида ҳурмат ва эътирофга моликдир.

Маълумки, тарихий бурилиш босқичида халқ тақдирини яхшиликка йўналтирувчи улуғ йўлбошчилар иши — ҳал қилувчи қудратдир.

Бугун ён қўшним — жон қўшним Тожикистонда биродаркушлик давом этаяпти. Озор элида, Гуржистонда — нотинчлик, Чеченистон уруш асоратларидан яқин йилларда фориғ бўла олармикин? Ана шуларни ўйлаганимда она тупроғим — Ўзбекистондаги осойишталик учун шукроналар айтаман. Ана шундай мураккаб даврда юртимизда фақат тинчлик, осойишталикни таъминлабгина қолмай, халқнинг маданиятини ўстиришга алоҳида эътибор берилаётганига шукроналар айтаман.

Улуғ ёшга етганимдаги ҳаётий хулосам шулки, фақат аҳилликкина мамлакатни обод этади, халқни кенг тараққиёт йўлларига олиб чиқади. Биз, барча касб эгалари, хусусан, адиблару санъаткорлар қўлни-қўлга бериб, ҳар қандай майда-чуйда эҳтиросу адоватлардан воз кечиб, мустақиллигимизни мустаҳкамлашдек буюк мақсад йўлида фидойи бўлиб, меҳнату ижод этишимиз керак.

Шундай юксак ҳурмат, ишонч ва эъзоз учун Сизга яна бир бор таъзим бажо келтираман.

Илоҳим, Сиз тутган йўл, биз ишонган йўл, Ўзбекистон йўли ҳамиша оқ, чароғон бўлсин!

Сизга самимий ҳурмат ила ЗУЛФИЯ.

СИНАШТА ДЎСТЛИКНИНГ ЯНГИ РОБИТАЛАРИ

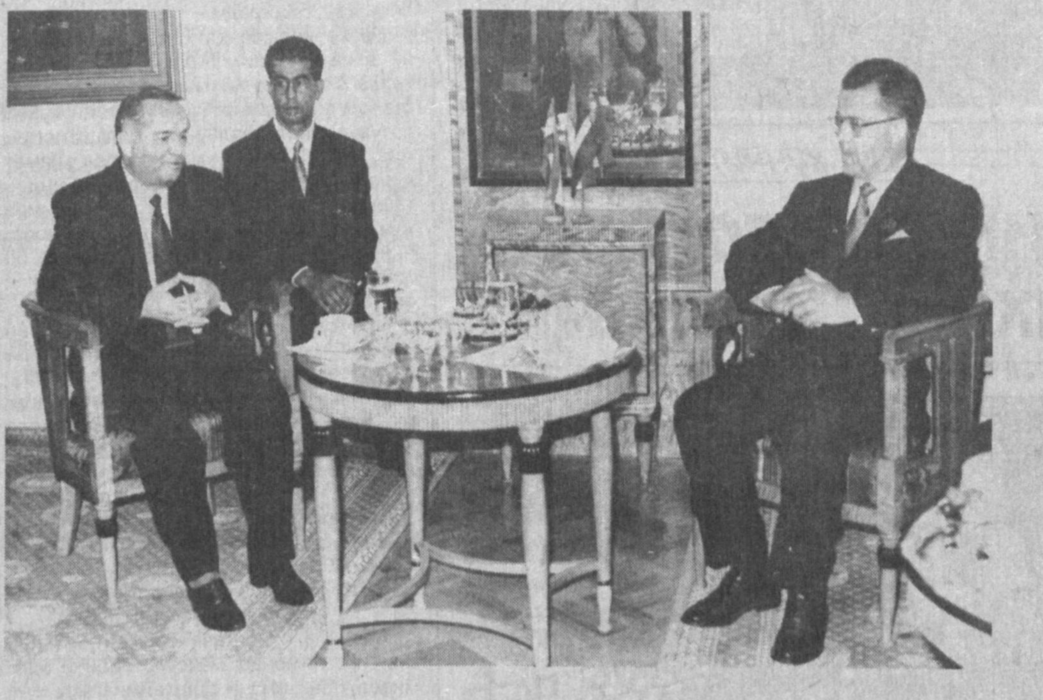

СУРАТЛАРДА: 1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Латвия Республикаси Президенти Гунтис Улманис билан яккама-якка суҳбати пайти. 2. Ўзбекистон Республикаси билан Литва Республикаси ўртасидаги икки томонлама ҳужжатларни имзолаш пайти.

Фарҳод Қурбонбоев (ЎзА) олган суратлар.

Илгари хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 6-8 июнь кунлари давлат ташрифи билан Латвия ҳамда Литва Республикаларида бўлиб қайтди.

Болтиқбўйи мамлакатлари собиқ Иттифоқнинг барча республикалари қатори машаққатли даврни бошдан кечирди. Дунёда сиёсий қарамликдан ёмон кулфат йўқ. Олис ва бой тарихга, теран маънавий илдизларга эга ҳамда ўзлигини билган халқ учун эса мутеликда яшаш янада оғирроқ. Шу маънода Латвия ва Литва халқларининг эркка, мустақилликка эришиш, демократик қадриятларга асосланган мутараққий давлат барпо этиш учун қатъий ва матонатли кураши эътиборга моликдир.

Латвия Республикаси 1992 йилнинг октябрида, Литва Республикаси 1992 йил августида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини тан олди ва мамлакатимиз билан дипломатик муносабатларни йўлга қўйди. Шундан буён истиқлол туфайли миллий ва маънавий ривожланиб бораётган халқларимиз учун ўзаро дўстлик ва ҳамкорлик соҳасида янгидан-янги имкониятлар очилмоқда. Болтиқбўйи минтақасидаги мамлакатларнинг сиёсий, иқтисодий ўзгаришлар жабҳасида эришган ютуқлари, шунингдек, минтақа интеграцияси борасидаги тажрибалари ислоҳотларнинг ўзига хос ва мос йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистон учун қизиқарлидир. Чунки бугунги кунда Ўзбекистон, шунингдек, Латвия ва Литва ҳам нафақат мамлакат ривожи, балки ўз минтақалари тараққиётига ҳам катта эътибор қаратмоқда.

Ўзбекистон раҳбари Ислом Каримовнинг Латвия Республикаси Президенти Гунтис Улманис билан Рига қўрғонида бўлиб ўтган мулоқотида, шунингдек, Литва Республикаси Президенти Альгирдас Бразаускас билан Вильнюсдаги Президент саройида ўтган яккама-якка суҳбатида ҳам учала мамлакатда кечаётган сиёсий-иқтисодий ислоҳотлар ва минтақавий интеграция масалалари ҳақида гап борди. Шунингдек, давлатчиликни мустаҳкамлаш, Европа ва Осиё минтақавий муносабатлари, жумладан, мустақил давлатлар ҳамдўстлигида кечаётган жараёнлар хусусида ўзаро фикр алмашинди. Ислом Каримов билан юзма-юз суҳбатда Президент Г. Улманис Латвия Республикаси МДҲ собиқ СССР қабилидаги якка давлат ҳукмфармолигига бўйсунадиган тузилмага айланиб қолмаслиги йўлида Ўзбекистоннинг интилишларини юксак баҳолади. Вильнюсда ўтган олий даражадаги мулоқотлар чоғида эса Президент А. Бразаускас И. Каримовни Ўзбекистон Республикаси НАТОнинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастурига қўшилгани билан қутлади ва бу қадам Ўзбекистонга Европа ва Осиё ҳудудларидаги янгиланишларни янада очиқроқ баҳолаш имкониятини беришни қайд этди. Ўзбекистон Президентининг Латвия ва Литва Президентлари билан мулоқотларида ҳар учала давлатнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик ташкилотидаги фаолияти жаҳонда демократия, тинчлик ва фаровонлик барпо этиш йўлида мазкур мамлакатларнинг ҳамфикр ва ҳамжиҳатлиги учун хизмат қилади, деган тўхтамга келинди.

Мазкур ташриф чоғида И. Каримов Г. Улманис билан Ўзбекистон Республикаси ҳамда Латвия Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани, А. Бразаускас билан эса Ўзбекистон Республикаси ҳамда Литва Республикаси ўртасидаги икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги қўшма декларацияни имзолади. Олий даражада тасдиқланган ушбу икки ҳужжат Ўзбекистон билан Латвия ҳамда Литва ўртасида икки томонлама муносабатларни халқаро ташкилотлар низом ва қоидалари, халқаро ҳуқуқ нормалари, ўзаро ҳурмат ҳамда умуминсоний қадриятлар асосида шакллантириш ва ривожлантириш учун томонларга мажбурият юклайди. Шунинг баробарида бу ҳужжатлар икки томонлама ҳамкорликни истиқболда янада мустаҳкамлаш учун замин ҳозирлайди.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Латвия Республикаси ҳукумати ўртасида транспорт, ҳаво алоқаси, сайёҳлик ҳамда илмий-техник соҳалар бўйича ҳамкорлик тўғрисида, шунингдек, Ўзбекистон ҳукумати билан Литва Республикаси ҳукумати ўртасида таълим, фан ва техника, сайёҳлик, маданият ва санъат, савдо-иқтисодий, ҳаво йўли ва ҳаво транспорти соҳаларида ҳамда божхона қонунини бузиш ҳолларига қарши кураш борасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битимлар имзоланди. Ушбу ҳужжатларни мамлакатлар ташқи ишлар вазирлари имзоладилар.

Ўзбекистон билан Латвия ўртасида 1994 йилда ўзаро товар айирбошлаш 121,8 миллион сўмни ташкил этди. Мамлакатимиз Латвиядан электр машиналар, ускуналар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, шакар ва қандолатчилик маҳсулотлари, эфир мойи, қора металл сотиб олиш эвазига ушбу ҳамкор республикага рангли металлар, ипак, пахта ва бошқа маҳсулотларни экспорт қилади. Шу ўринда «Дзинтарс» Латвия акциядорлик жамиятининг Ўзбекистон бозоридаги фаолияти хусусида тўхталиб ўтиш жоиз. Парфюмерия маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган корхона ҳозирда Ўзбекистон учун махсус «Волида», «Саодат», «Истиқлол» сингари атирларни ишлаб чиқаряпти. Шу кунларда Тошкентда мазкур жамиятнинг Ўзбекистон — Латвия қўшма корхонасини тузиш, шунингдек, «Дзинтарс» фирма дўконини очиш масалалари ҳал этилмоқда.

Республикамиз билан Литва ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатлар ривожи ҳам самарали бўлмоқда. Ўтган йили икки мамлакат ўртасида ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 248,6 миллион сўмдан иборат бўлди. Литва Республикаси Ўзбекистонга электр ускуналар ва уларнинг эҳтиёт қисмлари, сут ва сут маҳсулотлари, мебель саноати маҳсулотларини юбориб, мамлакатимиздан пахта, нефть, рангли металлар харид қилади. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар миллий банки билан Литванинг Литимпекс банки ўртасида корреспондентлик муносабатлари тикланди.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон—Латвия ҳамда Ўзбекистон—Литва савдо-иқтисодий муносабатлари ҳозиргача ушбу мамлакатларнинг салоҳияти ва мавжуд имкониятлари даражасида эмас эди. Ўзбекистон Президентининг сафари пайтида имзоланган ҳужжатлар бу борадаги ҳамкорликни янги босқичга кўтаради.

Сафар мобайнида Болтиқбўйи ишбилармон доиралари вакиллари билан қизиқарли учрашувлар бўлиб ўтди. Рига биржаси биносида ўтган ана шундай мулоқотда республикамиз Президенти Ўзбекистон билан Латвия давлатларининг хўжалик ва маданий салоҳиятини таққослаб, мавжуд имкониятлар икки мамлакат ўртасида ҳамкорликнинг янги қирраларини очиши мумкинлигидан дарак беришини қайд этди. Ўзбекистон Латвиянинг ВЭФ, РАФ заводлари, вагонсозлик заводи, ёғочни қайта ишлаш корхоналари маҳсулотларига, айни пайтда, транзит ва коммуникация тизимлари, портларига жуда қизиқаётгани хусусида сўзлар экан, Ислом Каримов Ўзбекистонда Латвия маҳсулотлари харидоргирлигини ва бу маҳсулотларнинг ғарб товарларига нисбатан арзон эканини алоҳида таъкидлади. Қолаверса, Ўзбекистон билан ҳамкорлик Латвия учун ҳам фойдалидир. Чунки, республикада нодир ва ноёб ер ости бойликлари сероб, шунингдек, Ўзбекистон дўст мамлакатни нефть, газ, пахта каби стратегик маҳсулотлар билан таъминлаш имкониятига эга.

Литвалик ишбилармонлар билан Вильнюсдаги ҳукумат уйида ўтган учрашувда ҳам республикамиз раҳбари Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий сиёсати, иқтисодий салоҳияти, мамлакатимиз билан Литва ўртасидаги ўзаро манфаатли алоқалар имкониятлари ва ҳамкорлик истиқболлари, хорижий шериклар билан ҳамкорликни ривожлантириш борасида яратилаётган шарт-шароитлар хусусида гапирди. Ўзбекистон, аввало, Литванинг транспорт-хўжалик коммуникациясига, денгиз йўлига, хусусан, Клайпеда портига қизиқиш билдираётгани, Ўзбекистонни Литва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқараётган маҳсулотлар билан таъминлаш, шунингдек, мамлакатимиз ҳудудида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашга ихтисослашган Литва корхоналарини қуриш имкониятлари тўғрисида фикр билдирилди. Литванинг Марказий Осиё, хусусан, Ўзбекистон бозорига интилиши кучли эканини ҳисобга олиб, Ислом Каримов мамлакатимиз дўст республика тўқимачилик ва енгил саноатини пахта толаси билан узлуксиз таъминлаши мумкинлигини маълум қилди.

Учрашув ниҳоясида Ўзбекистон Президенти Литва Президенти ҳамроҳлигида Вильнюс шаҳридаги «Аудеяс» гобилен ишлаб чиқариш фабрикасида бўлиб, корхона фаолияти билан яқиндан танишди. Икки мамлакат раҳбарлари журналистларнинг саволларига жавоб берар экан, ҳар йили минглаб тонна ўзбек пахтасидан чиройли ва бежирим гиламлар, бошқа хил тўқимачилик маҳсулотлари ишлаб чиқараётган ушбу корхонанинг Ўзбекистон—Литва иқтисодий муносабатларида тутган ўрнини юксак баҳоладилар. Учрашув чоғида «Аудеяс» корхонаси раҳбарлари Ўзбекистон тўқимачилари билан ҳамкорликда қўшма корхона ташкил этиш ниятини билдирдилар. Бу таклифни Президент Ислом Каримов маъқуллади.

Ўзбекистон кейинги йилларда иқтисодий ўзгаришлар билан кифояланиб қолмай, ҳокимият бошқарувининг жаҳонда тан олинган усулларини ўзлаштириш борасида ҳам бир талай янгиликларни амалга оширмоқда. Илк дафъа демократия ва кўппартиялилик асосида ўтган сайловлар натижаси ўлароқ мамлакатимизда 250 нафар депутатдан иборат республика Олий Мажлиси фаолият бошлади. Янги парламентнинг дастлабки икки сессиясида элимиз тинч-фаровонлиги, юртимиз ободлиги йўлида хизмат қиладиган бир қанча қонунлар қабул қилингани ҳам Олий Мажлис ўз вазифасини муваффақиятли бошлаганидан далолат беради. Шунинг баробарида республиканинг қонунчилик бўйича олий органи фаолиятини такомиллаштириш борасида изланишлар тўхтаган эмас. Жумладан, Ўзбекистон Президенти Латвия Республикаси сейми ҳамда Литва Республикаси сеймида бўлиб, ушбу парламентлар раҳбарлари билан суҳбатлашди, уларнинг иш фаолияти билан яқиндан танишди.

Болтиқбўйи республикалари жаҳоннинг турли сиёсий тузилмалари, халқаро ташкилотлар билан яқин муносабатларни йўлга қўймоқда. Хусусан, Латвия ва Литва Европа Иттифоқига аъзо бўлиш арафасида турибди. Шу маънода Ўзбекистон Республикаси билан Латвия Республикаси Ташқи ишлар вазирликлари ўртасида ўзаро маслаҳатлашув тўғрисидаги протоколнинг имзоланиши Ўзбекистон — Латвия ҳамкорлиги ривожига хизмат қилиш баробарида Европа ҳамда Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни таъминлашга муносиб ҳисса қўшади. Қолаверса, Болтиқбўйи давлатлари билан ҳар томонлама алоқалар Ўзбекистоннинг Европа Иттифоқидек нуфузли ташкилот билан муносабатларини янада мустаҳкамлайди.

Қисқача айтганда, Ўзбекистон ўзининг синашта дўстлари билан яна дийдорлашди. Бу дийдорлашув жаҳонга юз тутган келажаги порлоқ учала ҳамкор мамлакат, уларнинг халқлари учун бирдек хайрли ва фойдали экани шубҳасиз.

Ғулом МИРЗО,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент-Рига-Вильнюс-Тошкент.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ФАРМОЙИШИ

«Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шунингдек, Тошкент ва Ўрта Осиё рус православ черкови епархиясининг миллатлараро тинчликни, фуқаролар тотувлиги ва мамлакатимиздаги турли динларга эътиқод қилувчилар дўстлигини мустаҳкамлашдаги мавқеини юқори баҳолаб:

1. Тошкент ва Ўрта Осиё архиепископи Владимирнинг Свято-Успенский кафедрал собори ҳузурида диний-маъмурий марказ ташкил этиш ва 1996 йил ноябрь ойида епархиянинг 125 йиллиги тантаналарини ўтказиш тўғрисидаги мурожаати қўллаб-қувватлансин.

2. Тошкент шаҳар ҳокими:

Тошкент шаҳар Кафанов кўчасидаги Свято-Успенский собори ҳудудини кенгайтирган ҳолда епархиянинг диний-маъмурий марказини лойиҳалаштириш ва қуриш учун қўшимча ер майдони ажратиш бўйича:

ободонлаштирилаётган зонадан кўчирилаётган оилалар учун 1995 йил мобайнида зарур миқдорда қулай квартиралар ажратиш бўйича, уй-жой билан таъминлаш харажатлари қиймати епархиал бошқармаси маблағлари ҳисобидан тўланган ҳолда;

Бир ой муддатда маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобига қурилиш майдонини тозалаш, Свято-Успенский собори ҳудудини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш юзасидан тайёргарлик ишларини бажариш бўйича;

Давлат мулки қўмитасининг шаҳар бош бошқармаси «Тошуйжойлойиҳа» институти билан биргаликда «Гуландом» кафеси иморатларининг қийматини аниқлаши ва қилинган харажатлар кейинчалик епархия бошқармаси томонидан тўланиши шарти билан уни епархия бошқармасига хайрия мақсадларида фойдаланиш учун бериш бўйича кечиктириб бўлмайдиган ташкилий чора-тадбирларни кўрсин.

3. Епархиянинг диний-маъмурий маркази қурилиши сабабли бузиладиган иморатларни бўшатиш зарурлиги муносабати билан:

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда республика суд-тиббий экспертиза бюросини бошқа тенг бинога қайта кўчириш масаласини ҳал қилсин.

«Дори-дармон» уюшмаси Ўзбекистон Республикаси Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлигининг «Ўзсувхўжаликлойиҳа» институти билан биргаликда 4-дорихонани кўчириш масаласини 1995 йил 1 июлгача ҳал қилсин.

4. Тошкент қурилиш бош режаси илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институти ва Тошкент шаҳрини қайта қуриш ва ободонлаштириш давлат лойиҳалаш институти епархия бошқармаси буюртманомаси бўйича диний-маъмурий марказ биноларини лойиҳалашда техник ёрдам берсинлар.

5. «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси 1995 йилнинг иккинчи чораги мобайнида епархия бошқармаси маблағлари ҳисобига Свято-Успенский собори атрофида тўсиқ ўрнатилишини, шунингдек,шаҳар қурилиши норма ва қоидаларини назарда тутган ҳолда диний-маъмурий марказ қурилишининг биринчи навбатини 1996 йил августидан кечиктирмай ишга туширишни таъминласин.

6. Епархия фаолиятига кундалик амалий ёрдам беришни кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита штат жадвалига қўшимча иккита штат киритилсин.

Молия вазирлиги Дин ишлари бўйича қўмитага кўрсатиб ўтилган мақсадларга республика бюджетидан қўшимча маблағлар ажратсин.

7. Ташқи ишлар вазирлиги ва Дин ишлари бўйича қўмита Тошкент шаҳрида 1995 йил сентябрда «Бир само остида» шиори остида халқаро конференцияни ва 1996 йил ноябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида бошқа мамлакатлардан меҳмонларни таклиф этган ҳолда рус православ черкови епархиясининг 125 йиллиги тантаналарини тайёрлаш ва ўтказишда амалий ёрдам берсинлар.

8. Республика оммавий ахборот воситаларига Тошкент шаҳрида рус православ черкови епархияси 125 йиллигига тайёргарлик ишларининг борини ва ўтказилишини кенг ёритиш тавсия этилсин.

9. Мазкур фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Ижтимоий масалалар ва маданият бўлимига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг
Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 9 июнь

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Тошкентда савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон—Хитой ҳукуматлараро комиссиясининг биринчи мажлиси бўлиб ўтди. Унда мамлакатларимиз ўртасида сайёҳлик алоқаларини йўлга қўйиш, малакали ходимлар тайёрлашда ҳамкорлик қилиш, йирик саноат корхоналари ўртасида шерикликни йўлга қўйиш учун шарт-шароитлар яратиш масалалари муҳокама этилди.

❑ Тошкентда Марказий Осиё мамлакатлари олимлари ва ишлаб чиқарувчиларининг ўзаро манфаатли алоқаларини янада ривожлантириш масалаларига бағишланган икки кунлик семинар бўлиб ўтди.

❑ Тошкент вилояти пиллакорлари ҳам қабул пунктларига 1153 тонна қимматбаҳо хом ашё етказиб бериб, давлат буюртмасини бажардилар. Вилоятда яна 100 тонна «кумуш тола» тайёрлаш мўлжалланган.

❑ Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесининг навбатдаги сессиясида қатор қонунлар қабул қилинди, бошқа масалалар кўриб чиқилди.

❑ Кеча енгил саноат ходимлари ўзларининг анъанавий касб байрамларини нишонладилар.

❑ Пойтахтнинг Алишер Навоий номидаги Катта академик театрида Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Давлат мукофоти лауреати Саид Аҳмад таваллудининг 75 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Бугун Россияда давлат мустақиллиги тўғрисида декларация қабул қилинганлигининг 5 йиллиги тантанали байрам қилиняпти.

❑ Кеча Беларусда маҳаллий ҳокимият органларига сайловлар бўлиб ўтди. Дастлабки маълумотларга қараганда, анчагина сайлов округларида овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган фуқароларнинг 50 фоиздан кўпроғи сайлов қутилари ёнига келмаган, яъни сайловлар ҳақиқий деб топилмаган.

❑ Россия Федерацияси парламентининг қуйи палатаси — Давлат думаси Президент Борис Ельцин томонидан рад этилган «Давлат думасига депутатлар сайлаш тўғрисида»ги қонунни аксарият кўпчилик овоз билан яна қайтадан қабул қилди.

❑ Сочида Россия ва Украина Президентлари ўртасидаги музокаралар натижасида Қора денгиз флоти кемаларининг 81,7 фоизи Россияга, 18,3 фоизи Украинага тегадиган бўлди. Борис Ельцин билан Леонид Кучма эндиликда ҳар ойда бир марта учрашиб туришга келишиб олдилар. Жумладан яқин орадаги ана шундай учрашувни Қримда ўтказиш мўлжалланяпти.

❑ Кучли зилзила рўй берган Нефтегорск шаҳрида вайроналар остида қолган одамларни қидириш ишлари ниҳоясига етди. Узил-кесил маълумотларга кўра бу ерда 1825 киши ҳалок бўлган.

❑ Россия билан Германия Баренцево денгизидан Камчаткага хатларни махсус ракета ёрдамида етказиш тажрибасини амалга оширдилар. Бунда 1270 та хат 20 дақиқа ичида манзилга етказилди.

ХОРИЖДА

❑ Хорватларнинг бирлашган қўшинлари Босния серблари истеҳкомларига ҳужумни давом эттирмоқдалар.

❑ 15 июнда Канаданинг Галифакс шаҳрида Ғарбнинг тараққий этган 7 давлати раҳбарларининг анъанавий йиллик учрашуви бошланади. Унга Россия Президенти Борис Ельцин ҳам таклиф этилган.

❑ Сурия билан Исроил кенг қамровли сулҳ тузиш юзасидан музокараларни 20 июнь куни Вашингтонда давом эттиришга келишиб олдилар.

❑ 1994 йилда АҚШ чет элларга оддий турдаги қурол-яроғ етказиб бериш юзасидан қарийб 40 миллиард долларлик шартномалар тузган. Бу 1993 йилдагидан 25 миллиард доллар кўпдир.

❑ Немис мутахассислари ўтказган тадқиқотларга кўра, ҳозирги вақтда Англияда битта никоҳ тўйи 18,5 минг Германия маркаси, АҚШда — 26 минг, Японияда эса 50 минг Германия маркасига тушаётган экан.

Туркистон — умумий уйимиз

ХАЛҚАРО КИТОБ ЯРМАРКАСИ

Тошкент китоб савдоси ташкилоти республика тизими билан бирикиб, «Ўзтошкитоб» бирлашмасига айлантирилди. Бирлашма раҳбари Аваз Ғуломов 8-9 июнда Марказий Осиё мамлакатлари вакиллари иштирокида Тошкентда бўлиб ўтган китоб ярмаркаси ҳақида қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Қадимий Туркистон заминида иқтисодий, маънавий ва сиёсий жиҳатдан ягона муҳитни ташкил қилиш бугунги куннинг энг долзарб масаласи эканлигини Президент Ислом Каримов Олий Мажлис сессиясида таъкидлаб ўтди. Юртбошимиз бу муҳим масалада биринчи навбатда ижодкор зиёлилар, ёзувчилар, тарихчилар ташаббусини жалб қилиш вазифасини ўртага қўйди. Ана шу кўрсатма биз учун бундан буён амалий иш дастури бўлиб қолади. Шу сабабли Тошкентдаги китоб ярмаркасига Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистондан меҳмонларни таклиф этдик. Мақсад қардош қўшни халқлар ёзувчилари қаламига мансуб, ана шу мамлакатларда чоп этилган сиёсий, адабий-бадиий китоблар ҳамда дарслик ва қўлланмалар билан халқимизни яқиндан таништириш , китоблар айирбошлашни кенг йўлга қўйишдир. Бунинг учун ярмаркада ўзаро манфаатли шартномалар тузилди. Зотан, ўзимизда чиқаётган китоблар билан харидорлар эҳтиёжини қондириш амримаҳол.

Тошкент ярмаркасида қатнашиш ҳақидаги таклифларимизни дўстларимиз мамнуният билан қабул қилдилар. Биргина Қозоғистоннинг ўзидан республика китоб савдо ташкилотидан ташқари яна 6 та вилоят вакиллари ҳам келди.

Биз зарур китоблар, ёзув моллари билан заҳираларимизни тўлдириб бориш мақсадида Шотландия, Греция, Германия, Туркия, Бирлашган Араб Амирликлари фирмалари билан ҳам шартномалар туздик.

Китоблар — халқимиз маънавий бойлигидир. Қўшни, қардош мамлакатлар ноширлари ва китоб сотувчилари билан ўрнатаётган алоқаларимиз эса халқларимизни бир-бирига яқинлаштиришга хизмат қилади.

Янги нашрлар

БИРЛИК МИНБАРИ

Ўзбекистон «Халқ бирлиги» ҳаракатининг нашри бўлган «Бирлик» — «Единство» газеталарининг биринчи сони босмадан чиқди.

Янги нашр номининг ўзи газетанинг ўзи сингари яқиндагина ташкил топган жамоатчилик ҳаракатининг мақсад ва вазифаларини лўнда ва аниқ ифодалайди. Газета республикамиз барча аҳолиси жипслиги ва бирлигини мустаҳкамлашга ҳар томонлама кўмаклашиш, жойларда ушбу ҳаракат бўлимларининг қандай ишлар олиб бораётганлиги тўғрисида, миллий-маданий марказларнинг ишлари ҳақида ҳикоя қилишга, уларнинг энг яхши тажрибаларини ёйишга даъват этилган.

Янги нашрнинг биринчи сони газетанинг ана шундай эзгу мақсадларга бел боғлаганлигидан яққол гувоҳлик бериб турибди. Жумладан, унинг саҳифаларида «Халқ бирлиги» ҳаракатининг дунёга келиши ҳақидаги мақолалар, унинг раҳбарлик органлари ташкил топиши — ҳаракатнинг таъсис қурултойидан ҳисобот, Марказий кенгаш, тафтиш комиссияси таркиблари, ҳаракат раҳбарлари тўғрисидаги маълумотномалар берилган.

Бундан ташқари «Бирлик»нинг биринчи сонида янги жамоатчилик ҳаракатига Ўзбекистоннинг тўртта партияси — Халқ демократик, «Ватан тараққиёти», «Адолат» Социал-демократик ва «Миллий тикланиш» партияларининг табрикномалари эълон қилинган. Газетанинг таҳрир ҳайъати жамоасини ҳамкасбларимиз — «Ўзбекистон овози», «Правда Востока», «Еркин Қарақалпақстан» республика газеталари ҳам муборакбод этган.

«Бирлик» газетасининг биринчи сонида «Кучимиз — бирликда» сарлавҳаси остида фан ва маданият намояндалари, республика жамоатчилик вакилларининг янги ҳаракат ташкил этилиши муносабати билан йўллаган дил сўзлари ҳам ёритилган.

Газетанинг ушбу сонига Ўзбекистон халқ шоирлари Эркин Воҳидовнинг «Дўст билан обод уйинг» ва Пўлат Мўминнинг «Дил томчилари» шеърлари ўзгача шукуҳ бағишлаган.

«Туркистон — умумий уйимиз» рукни остида газета Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирининг ўринбосари Баҳодир Абдураҳимовнинг Ўзбекистон Республикасининг Қозоғистонда бўлиб ўтган кунлари тўғрисидаги «Асрий биродарлигимиз тантанаси» сарлавҳали мусоҳабасини ва куни кеча Қирғизистонда бўлиб ўтган ҳамкорликнинг минтақавий анжумани тўғрисидаги ахборотни ёритган.

Газета икки тилда — ўзбек ва рус тилларида чоп этилади, у тинчлик ва бирлик, бизнинг умумий уйимизда миллатлараро тотувликни қадрлаётган ҳар бир киши учун марокли ва қизиқарли бўлади.

Бозор иқтисодиёти чорраҳаларида

ШАҲАР САНОАТИ ИМКОНИЯТЛАРИ

БУ БИРИНЧИ ТОШКЕНТ САВДО-САНОАТ ЯРМАРКАСИДА ЎЗ ИФОДАСИНИ ТОПАДИ

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов Олий Мажлис иккинчи сессиясида сўзлаган нутқида «Мустақиллигимизни, давлатчилигимизни мустаҳкамлаш учун, иқтисодиётимизнинг истиқболи, эркин бозор йўлини изчил давом эттириш учун курашайлик», деб даъват этди.

Ишлаб чиқаришни ривожлантириш — бу давлатимиз иқтисодий мустақиллигига эришиш, жаҳон бозорида рақобат қила оладиган маҳсулотлар тайёрлаш, халқ турмуш даражасини ошириш, янги марраларни эгаллаш демакдир. Шу боис ҳам иқтисодиётни ислоҳ қилишда саноатга алоҳида эътибор берилаётганлиги бежиз эмас. Мулкчилик шаклидан қатъи назар ҳамма корхоналарда иқтисодий барқарорликка эришиш учун ишлаб чиқариш қувватлари оширилмоқда.

14-20 июнь кунлари ҳамшаҳарларимиз ва пойтахт меҳмонлари биринчи Тошкент савдо-саноат ярмаркаси билан танишиш имкониятига эга бўладилар. У қайси мақсадларни кўзлаб ташкил этилмоқда? Бу ҳақда мухбиримиз Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, Истиқболни белгилаш ва статистика бош бошқармасининг бошлиғи Ботир ХЎЖАЕВ билан суҳбатлашди.

— Ҳар бир ярмарка, айниқса саноат ярмаркаси биринчи навбатда унинг қатнашчилари имкониятлари намойишидир. Иккинчидан, бу ерда янги алоқалар ўрнатиш, шартномалар тузиш учун барча имкониятлар бўлади, — деди Ботир Асадуллаевич. — Сўнгги пайтларда шаҳримизда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турлари анча кўпайди. Шунга қарамасдан баъзан биз шундай ҳолларга дуч келяпмизки, баъзи саноатчилар ёки тадбиркорлар қандайдир маҳсулот, бутловчи ёки эҳтиёт қисмларни республикадан ташқарида қидиради, катта маблағ ва қийинчиликлар эвазига уни бу ерга келтиради. Шундан сўнг эса кутилмаганда худди шу нарсалар ўзимизда борлигидан хабар топиб қолади. Ушбу ярмаркадан ана шундай ҳам кулгили, ҳам ачинарли ҳоллар бўлишига йўл қўйилмаслик мақсади ҳам кўзланган. Ва ниҳоят ярмарка, фикримча, корхоналар ишини яхшилаш учун туртки бўлади.

— Маълумки, Тошкент саноати республика иқтисодиётида етакчи ўрин тутади. Бу бўлажак ярмаркада ҳам ўз ифодасини топса керак?

— Шундай бўлишига ҳамма асослар бор. Ҳозир шаҳар саноати мулкчиликнинг турли шаклларига қарашли 317 та корхонадан иборат. Уларда бутун саноат ишлаб чиқариш ходимлари салоҳиятининг 28 фоизга яқини банддир. Саноат бугунги кунда муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган юздан кўпроқ асосий ва ёрдамчи тармоқлар учун маҳсулотлар ишлаб чиқаряпти. Қатор корхоналар маҳсулотнинг баъзи турларини ишлаб чиқариш бўйича мамлакатимизда ягона ҳисобланади. Пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган «Тошқишлоқмаш», тракторлар ишлаб чиқарадиган «Тошкент трактор заводи», экскаваторлар ишлаб чиқарадиган «ТОШЭКС», йигирув машиналари ишлаб чиқарадиган «Тоштўқимамаш», махсус кўприкли электр кранлари ишлаб чиқарадиган «Подъемник» бирлашма ва заводлари шулар жумласидандир. Фақат «Ўзқоғоз» акциядорлик жамиятигина қоғоз, «Лола» фирмасигина атир-упа, шампан винолари заводигина шампан виноси, «Тошмаргёғ»гина маргарин маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

— Ярмаркада қайси корхоналар маҳсулотлари билан танишиш мумкин бўлади?

— Ярмаркада 100 га яқин иштирокчи бўлиши кутилмоқда. Енгил, озиқ-овқат саноати, қишлоқ хўжалиги ва машинасозлик, тўқимачилик корхоналари шулар жумласидандир. Шу билан бирга асосий ишлаб чиқариши кенг истеъмол моллари бўлган кўплаб жамоалар ҳам ўз маҳсулотларини намойиш қилади.

Ҳозирги пайтда шаҳардаги 263 та корхона бу молларнинг кўпдан-кўп хилларини ишлаб чиқариш билан шуғулланади. Бу, жумладан, озиқ-овқат маҳсулотлари, радио ва телеаппаратуралар, мебель, пойабзал, газмоллар, галантерея ва заргарлик, тикув ва трикотаж буюмлари, идиш-товоқ, томорқа ва боғ жиҳозлари, дори-дармонлардир.

Бундан ташқари кўргазмадан бизда мавжуд хом ашёлар, ярим тайёр маҳсулотлар ва янада муҳими — инвестиция лойиҳалари, илмий ишланмалар, амалий таклифлар ҳам ўрин эгаллайди.

Маълумки, шаҳар саноати маҳсулотлари биргина республика ички бозорида сотилиб қолмасдан, унинг ташқарисига ҳам жўнатилади. Ҳозирги пайтда Тошкентдаги 64 корхона ва ташкилот экспорт дастурини бажаришда иштирок этмоқда. Чет эл истеъмолчиларида, жумладан, компрессор қурилмалари, қуритиш-тозалаш ва линт асбоб ускуналари, экскаватор, юк кўтарадиган кранлар, металлга ишлов берувчи ва абразив асбоб-ускуналар, интеграл микросхемалар, заргарлик буюмларига қизиқиш катта.

Кўпгина корхоналар ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш учун ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан қайта қуроллантириш чораларини кўрмоқдалар. Бунга сармоядорларни жалб этмоқдалар. Масалан, тўқимачилик комбинати ип фабрикасини Италия фирмаси лойиҳаси асосида қайта жиҳозлаш ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтирибгина қолмасдан тайёрланаётган ип сифатини жаҳон андозалари даражасига етказиш имконини беради. «Ўзэлектроаппарат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси пилесослар, кичик қувватли двигателлар, ошхона жиҳозлари ва вентиляторлар ишлаб чиқариш технологиясини ўзлаштириш чора-тадбирларини кўрмоқда. «Рангли Лок» фирмаси ва «Совпластитал» қўшма корхонаси чет эллардан келтирилаётган материаллар ўрнини босадиган маҳсулотлар, жумладан пентаэритрит, эмульсиялар, глицерин, полипропилен, полистирол, полиэтилен ишлаб чиқариш имкониятларини ўрганмоқдалар. «Тошқишлоқмаш» бирлашмасида илгари республикага четдан келтириладиган ем-хашакни йиғиштириб оладиган комбайнларни йиғишга киришиляпти. «Тоштўқимамаш»да газни мувофиқлаштириб турадиган асбоб-ускуналар, агрегат заводида ун саноати машина-ускуналари учун мотор-редукторлар ишлаб чиқариш бошланди.

Маҳаллий хом ашёдан фойдаланиш кўламларини кенгайтириш ишлари давом эттирилмоқда. Масалан, «Ўзқоғоз» бирлашмасида пахта момиғидан қоғоз ишлаб чиқариш имкониятлари ўрганиляпти. Шоли, маккажўхори, жавдар чиқитларидан яқин орада қандолатчилик саноати учун зарур бўлган хом ашё тайёрлаш йўлга қўйилади.

Бир сўз билан айтганда, фақат ярмарка қатнашчилари эмас, балки меҳмонларимиз, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги турли фирмалари вакиллари, хорижий сармоядорлар ҳам ярмаркадан ўзлари учун кўпгина фойдали нарсаларни оладилар деган умиддамиз.

— Бозор иқтисодиёти — бу биринчи навбатда ташаббус, тадбиркорлик, муаммоларни ҳал этишда мустақил иш кўришдир. Шаҳар саноат корхоналарида бозор муносабатлари қай даражада шаклланган?

— Шаҳарда хусусийлаштириш давлат дастури амалга оширилмоқда. Ҳозирги пайтда бу дастур кўпгина йирик саноат корхоналарини ҳам қамраб олган. Масалан, ўтган йили давлат мулкига қарашли корхоналар 71,4 фоизни, давлатга қарашли бўлмаган корхоналар 28 фоиздан кўпроқни ташкил этган бўлса, бугунги кунга келиб ушбу нисбат давлат мулки корхоналари учун 60,7 фоизни, давлатга тааллуқли бўлмаган корхоналар учун эса 39,3 фоизни ташкил этди. Мулкчилик шакллари тўғрисида гап кетадиган бўлса биринчи ўринда акциядорлик корхоналари турибди. Шунингдек, ижара, қўшма, жамоа корхоналари салмоғи ҳам ортиб боряпти. Сўнгги пайтда хусусий ва ширкат корхоналари кўпайди.

Истиқболда ишлаб чиқариш таркибида давлатга тааллуқли бўлмаган корхоналар устувор ўринни эгаллайди. Уларнинг улуши 66 фоизни ташкил этиши кўзда тутилмоқда.

Лекин бу ўринда барча муаммолар бирданига, тезлик билан ҳал бўлиб қолмаслигини айтиш даркор. Сўнгги йилларда саноатда муайян даражада ишлаб чиқариш ҳажми камайди. Мол тақчиллиги ва якка ҳоким ишлаб чиқарувчилар мавжуд бўлган ҳозирги шароитда бу истеъмол бозорини барқарорлаштиришга тўсқинлик қилмоқда. Мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш, хорижий сармояларни жалб этиш, илғор технологияларни жорий этиб, жаҳон андозалари даражасида маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш бу ҳолни ўзгартира олади. Ҳозирги пайтда меҳнат жамоалари томонидан кўрилаётган қатъий саъй-ҳаракатлар ва фикримча, шаҳарда ўтказиладиган савдо-саноат кўргазмаси ана шу мақсадларга эришиш имконини бериши шубҳасиздир.

— Кўргазма доирасида турли амалий битимлар тузиш, шартномалар имзолаш кўзда тутилмоқда. Бу иш қандай амалга оширилади?

— Шартномалар ярмаркада доимий иш олиб борадиган мутахассислар ёки республика товар биржаси томонидан расмийлаштирилади. «Ўзулгуржибиржасавдо» орбитраж комиссияси шартномаларни тузишда, ижозатнома ҳужжатларини расмийлаштиришда кўмаклашади.

Яна шуни айтиш керакки, ярмарка ўтадиган кунларда матбуот конференциялари, учрашувлар, кенгашлар уюштирилади. Шунингдек, кийим-кечаклар моделлари намойиши, лотерея ўйинлари ўтказилиши мўлжалланган. Корхоналарнинг энг яхши кўргазмаси учун махсус мукофот таъсис этилган.

Суҳбатдош
Ойдин СОБИРОВА.

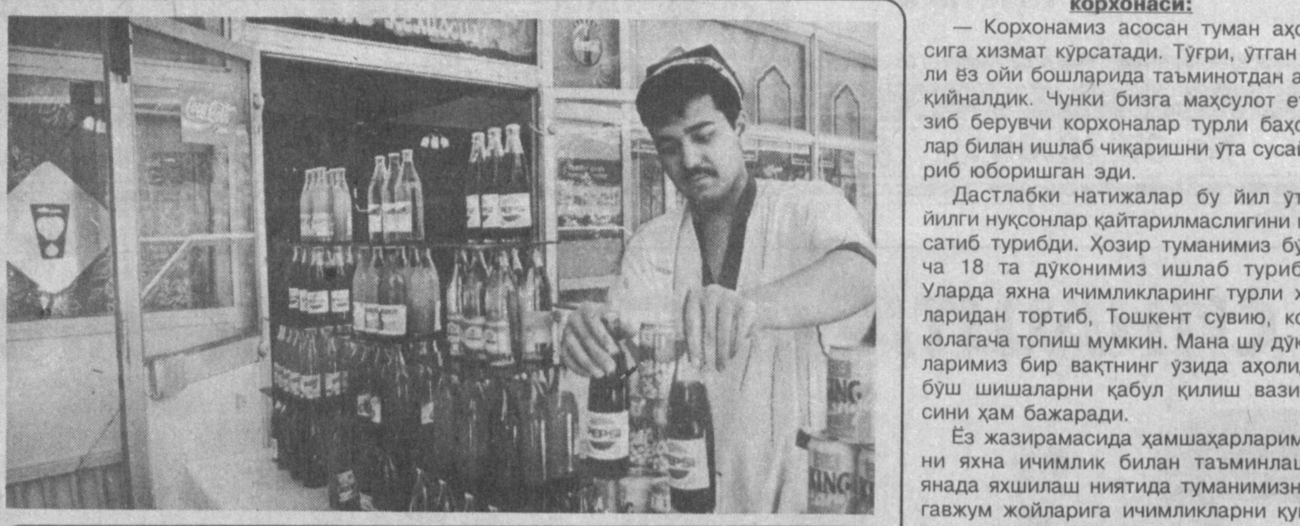

Шу куннинг мавзуида

ЧАНҚОВБОСДИ ИЧИМЛИКЛАР СЕРОБМИ?

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йилнинг 25 июнида бўлиб ўтган мажлисида Тошкент шаҳрида савдони тартибга солиш ва истеъмол бозорини тўлдириш тўғрисида билдирган кўрсатмаларида пойтахт аҳолисининг яхна ичимликларга бўлган талаби етарлича қондирилмаётганлиги ҳақида танқидий фикрларни билдирган эди. Шундан кейин кўрилган қатъий чоралар натижасида бу борада ижобий ўзгаришлар рўй берди.

Хўш, бу йилги ёз мавсумида яхна ичимликлар таъминоти қандай бўлади? Ўтган йилги нуқсонлар қайтарилмаслиги учун жазирама кунларга қай даражада тайёргарлик кўрилди? Ушбу саволларга жавоб топиш мақсадида биз Тошкент шаҳар озиқ-овқат бирлашмаси ва чанқовбосди ичимликлар ишлаб чиқарувчи корхоналарда бўлиб уларнинг раҳбарлари билан суҳбатлашдик, бир нечта сув дўконларининг иши билан танишдик.

Мирфозил МИРАЮПОВ,
Тошкент шаҳар «Озиқ-овқат» бирлашмаси раиси:

— Бу йил шаҳримизда чанқовбосди ичимликлар сероб бўлади. Бунинг учун барча чора-тадбирларни олдиндан кўриб қўйиганмиз. Дўконларни ёз бўйи яхна ичимликлар билан таъминлаш зарурияти ва бунга биринчи навбатда масъуллик ўша савдо тармоқларининг бошлиқлари зиммасига тушиши улар эътиборига етказилган. Бундан ташқари бирлашмамиз ҳузурида савдо тармоқларида ҳамиша чанқовбосди ичимликлар бўлишини назорат қилиб турувчи гуруҳ ташкил этилган. Унинг аъзолари ҳафтада бир марта ўзларига қарашли туман дўконларида бўлишиб, у ердаги ишлардан бизни огоҳ этиб туришади.

Ҳозирда бирлашмага қарашли барча дўконлар ва жамоа корхоналарида яхна ичимликлар ишлаб чиқарувчи корхоналар билан шартномалар тузилган. Ушбу келишувга мувофиқ таъминотчиларимиз бизга етарли миқдорда яхна ичимликлар етказиб бериб туришибди. Гапимнинг исботи учун хоҳлаган дўконимизга киринг, унинг пештахталарида камида 10 дан ортиқ турдаги чанқовбосди ичимликлар борлигининг гувоҳи бўласиз.

Ҳисобларга кўра шаҳар аҳолиси истеъмоли учун бир кунда 8 минг диколитр яхна ичимлик ва 20 минг шиша маъданли сув зарур бўларкан. Ҳар куни сотувга бунга бир неча ҳисса қўшимча маҳсулот чиқарилаётганига қарамай яна пойтахтимизнинг энг гавжум жойлари ва туманларида 230 та ўринда бочкада яхна ичимликлар сотишни йўлга қўйганмиз. Мингга яқин газ-сув автоматлари аҳолига мунтазам хизмат кўрсатмоқда.

«Озиқовқатсаноат» уюшмаси яхши ташаббус билан чиқди. Шунга кўра биз уюшма раҳбарлари иштирокида ҳафтанинг ҳар жума куни чанқовбосди ичимликлар ишлаб чиқарувчи бирон-бир корхонада йиғилиш ўтказамиз. Туғилган муаммоларни ўша ернинг ўзида ҳал этамиз. Бу усул ўртадаги ҳар қандай сансалорликка мутлақо ўрин қолдирмаяпти.

Чанқовбосди ичимликларнинг нархларини имконият қадар арзонлаштириш ҳақида фикрлашиб турибмиз. Албатта яхши ният — ярим мол. Ўйлайманки, бу истагимиз ҳам ижобий ҳал этилади.

«Бирни кўриб фикр қил, бирни кўриб шукр қил» деганларидек, агар шаҳримиздаги чанқовбосди ичимликлар ишлаб чиқарувчи корхоналарда бўлинса юқоридаги фикрларим тўғрилигига яна бир бор ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Фатхулла НУРМУҲАМЕДОВ,
«Роҳат» ҳиссадорлик жамияти раиси:

— Жамоамизда бу йил катта ўзгаришлар рўй берди. Корхонамиз илгаригидек «Қибрай» яхна ичимликлар комбинати эмас, балки «Роҳат» ҳиссадорлик жамияти деб юритила бошланди. Бу янгилик биринчидан, жамоамиз барча аъзоларининг ишга бўлган масъулиятини кучайтирди. Иккинчидан, унумдорликни ошириб, маҳсулот сифатини яхшилашга олиб келди. Буни қуйидаги рақамлардан ҳам билса бўлади. Масалан, агар корхона ўтган йили тўрт ой давомида 3 миллион 248 минг шиша Тошкент маъданли суви тайёрлаган бўлса, бу йил шу муддатда 4 миллион 228 минг шиша сув ишлаб чиқарди. Ўсиш 130,2 фоизга етди. Ёз мавсуми яқинлашганини ҳисобга олиб биргина май ойининг ўзида 2 миллион 10 минг шиша сув қуйдик. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 45 фоиз кўпдир. Шунингдек, пиво қуйишда ҳам ўсиш кўрсаткичларига эришдик.

Асосий мақсадимиз — таъминотда узилишга йўл қўймаслик. Шу ниятда қиш ойларида барча цехлар қайта таъмирланди. Ишлаб чиқариш учун зарур бўлган маҳсулотлар олдиндан ғамлаб қўйилди. Ҳозир бизда шакар, концентрат маҳсулотлари, шиша ва қопқоқлар етарличадир. Энг муҳими ўтган йилнинг муаммоси бўлган шиша таъминоти ҳал этилди. Янги Қувасой шиша заводи билан керагича маҳсулот етказиб бериш юзасидан келишиб олганмиз. Шунингдек, Қозоғистон шиша заводи билан ҳам шартномамиз бор.

Тўла автоматлаштирилган цехларимиздан Германиянинг соатига 24 минг шишани тўлдириш қувватига эга бўлган линияси, Болгариянинг юқоридаги қувватли иккита линияси ўрин олган.

Яхна ичимликларимиз тури бу йил 7 хилга етди.

Маҳсулотларимиз республика бўйлаб тарқатилади. Бундан ташқари жамиятимизга қарашли «Ором» фирмаси дўконларининг юздан ортиқ шохобчалари фаолият кўрсатмоқда. Бу йилги ёз мавсумида уларнинг сони яна 13 тага кўпаяди. Шаҳримизнинг Шота Руставели кўчасида эса супермаркет дўконимиз аҳолига хизмат кўрсатиш арафасида турибди. «Отчопар» бозори тобора гавжумлашиб бораётганини ҳисобга олиб, бу ерда шанба ва якшанба кунлари яхна ичимликлар сотувчи қўшма дўконлар ташкил этмоқчимиз.

Олдимизда турган асосий муаммолардан бири ҳисоб-китоб масаласидир. Биздан маҳсулот олувчи дўконлар қарзларини белгиланган муддатда тўлай олмаётганликлари корхонани қийин аҳволга солиб қўйяпти. Натижада маҳсулотларимиз ўз вақтида аҳолига етиб бормаяпти.

Бадриддин ҲОЛМУҲАММЕДОВ,
маъданли сув қуйиш «Тошкентминералсувлари» корхонаси директори:

— Хабарингиз бор: ўтган йили Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимиз корхонамиз шаънига аччиқ, лекин адолатли гапларни айтган эдилар. Бу йил бунақа ҳолат такрорланмаслиги учун ёз мавсумига пухта тайёргарлик билан келдик.

Корхонамиз ишлаб чиқаришга тўла шайланди. Жазирама кунларда истеъмолчилар талабини етарлича қондириш ниятида заҳирамизни бойитиб боряпмиз. Ўтган тўрт ой мобайнида 1994 йилнинг шу даврига нисбатан 1 миллион шиша ортиқ сув қуйдик. Кундалик ишлаб чиқаришимиз 250 минг шишага етмоқда. Олдинлари жамоамиз шаҳар аҳолисини фақат Тошкент маъдан суви билан таъминларди. Бу йилдан бошлаб маҳсулотимиз тури иккитага етди. Бу шифобахш сув пойтахт яқинидаги Зангиота яқинидан чиққани учун ҳам уни шу ном билан атадик. Мутахассисларнинг эътироф этишларича бу сув шифобахшликда Украинанинг боржомисидан қолишмас экан.

Корхонамиз замонавий техникалар билан бойиди. Қийин жараёнларнинг барчаси автоматлаштирилган. Ҳозир икки сменада тўлиқ ишлаяпмиз. Шаҳримизнинг ҳар бир туманида биттадан ўзимизнинг фирмали дўконларимиз ишлаб турибди. 16 та шундай дўконимизнинг сони бу йил 20 тага етади.

Кўпинча Тошкент маъданли сувининг баҳоси шаҳар дўконларида ҳар хил нархда сотилаётганлиги ҳақида корхонамизга харидорлардан шикоят хатлари келиб туради. Уларга жавоб тариқасида шуни айтишим мумкинки, бизда ҳозир бир шиша Тошкент маъданли суви тайёрлаш баҳоси 1 сўм 67 тийинни ташкил этади. Маҳсулотни ташиб кетишдаги транспорт харажатларини қоплаш, қолаверса унинг устига қўйиладиган устамалар ҳисобига дўконларда Тошкент маъдан суви турли нархларда сотиляпти. Лекин бир дўконда бу маҳсулотнинг бир шишаси 2 сўм 50 тийин турса-ю бошқасида 3 сўм 50 тийин бўлса буни тушуниш қийин албатта.

Корхонамиз тўла қувватда ишлаши учун маҳсулот етарли. Бу йил шиша муаммоси ҳам барҳам топди. Ишонч билан айта оламанки, меҳнаткашлар ёз мавсумида Тошкент маъданли суви танқислигини сезмайдилар.

Рауфхон ТЎЙЧИЕВ,
«Лаззат» алкоголсиз ичимликлар ҳиссадорлик жамияти раиси:

— Халқимизда «Сувдек сероб бўлгин», деган нақл бежиз айтилмаган. Саратонда чанқаб турган киши қўлига бир пиёла муздек сув тутиш қанчалик савоблигини айтиб ўтирмаса ҳам бўлади. Мана шунинг ўзидан ҳам жамоамиз зиммасига нақадар масъулиятли ва савобли иш топширилганини билиш мумкин. Биз шунга амал қилган ҳолда иш юритишга ҳаракат қиламиз.

Ҳозир корхона тўла қувват билан ишламоқда. Кунига 4-5 минг декалитр яхна ичимликлар қуйяпмиз. Зарур бўлса бу рақамни 2-3 ҳисса ошириш имкониятимиз бор.

«Лаззат»нинг чанқовбосди ичимликларини харидорларимиз севиб харид қилишади. Чунки маҳсулотимиз сифатли, таъми ҳам мазали. Айниқса, ёзда «Саратон», «Тарҳун» каби ичимликларимиз қўлма-қўл бўлиб кетади.

Бу йилги мавсумга зарур тайёргарлик кўрдик. Лекин муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Масалан, шакар ва экстратлардан танқислик сезяпмиз. Бу масалани ижобий ҳал этиш йўлларини қидиряпмиз. Шунақа маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар билан алоқа боғлаб шартномалар тузганмиз. Излаган имкон топади деб бежиз айтишмас экан. Қийинчилик билан бўлсада муаммо ўз вақтида ҳал этилмоқда.

Маҳсулотларимизнинг асосий тури апельсинли ичимликлар. Уларнинг хиллари ҳам кўп. Ҳар йили корхонамиз ичимликлар тури ва миқдорини ошириб боряпти. Масалан, ўтган йилги кўрсаткичлар билан бу йилгисининг орасида катта ўсиш бор. Шаҳар аҳолисининг эҳтиёжи ортиб бораётган экан, шунга яраша маҳсулот ишлаб чиқариш бизнинг бурчимиз. Корхонамизда яхна ичимликлардан ташқари пиво ва маъданли сувлар ишлаб чиқарилади. Бу ичимликлар ҳам белгиланганидан кўпроқ тайёрланмоқда.

Яна бир янгилик. Яқинда Гулистонда корхонамизнинг шохобчаси очилди. У вилоят маркази ва унинг чекка туманлари аҳолисини ёзги чанқовбосди ичимликлар билан тўла таъминлай олади.

Абдувосит МЎМИНОВ,
Юнусобод «Ичимлик» жамоаси корхонаси:

— Корхонамиз асосан туман аҳолисига хизмат кўрсатади. Тўғри, ўтган йили ёз ойи бошларида таъминотдан анча қийналдик. Чунки бизга маҳсулот етказиб берувчи корхоналар турли баҳоналар билан ишлаб чиқаришни ўта сусайтириб юборишган эди.

Дастлабки натижалар бу йил ўтган йилги нуқсонлар қайтарилмаслигини кўрсатиб турибди. Ҳозир туманимиз бўйича 18 та дўконимиз ишлаб турибди. Уларда яхна ичимликларнинг турли хилларидан тортиб, Тошкент сувию, кока-колагача топиш мумкин. Мана шу дўконларимиз бир вақтнинг ўзида аҳолидан бўш шишаларни қабул қилиш вазифасини ҳам бажаради.

Ёз жазирамасида ҳамшаҳарларимизни яхна ичимлик билан таъминлашни янада яхшилаш ниятида туманимизнинг гавжум жойларига ичимликларни қуйиб сотувчи цистерналарни жойлаштирганмиз. Уларнинг ҳаммаси ҳозирда хизмат кўрсатишни бошлаб юборди. Бундан ташқари 109 та газ-сув автоматларимиз ҳам ишлаб турибди. Бир стакан сиропнинг баҳоси 1 сўм, сиропсиз сув эса 50 тийин. Ҳамма автоматлар олдида жетон сотувчиларимиз бор.

Корхонамиз маҳсулотларни асосан «Роҳат» ҳиссадорлик жамияти, «Тошкентминералсувлари» корхонаси, «Лаззат» алкоголсиз ичимликлар ҳиссадорлик жамияти, 6-пиво заводи, кока-кола фирмаси, Тошкент музқаймоқ комбинатларидан олади. Таъминотдан шикоятимиз йўқ. Юқоридаги корхоналар шартнома режаларини тўла бажариб турибди. Бир кунлик савдо-сотиқ ишларимиз 30 минг сўмга етяпти. Ёз мавсумида бу кўрсаткич 50 минг сўмга чиқади.

Биз йил охиригача Тошкент маъдан суви ва лимонад маҳсулотларини ўзимизда тайёрлашни бошлаймиз. Шу кунларда ушбу цех қурилиши бошлаб юборилди. Ана ўшанда биз корхоналардан маҳсулот келтириш учун кетадиган сарф-харажатлардан ҳам қутуламиз.

Беш корхона раҳбарининг юқоридаги фикрлари ва сўзлари амалда ўз исботини қандай топаётганлигига ишонч ҳосил қилиш мақсадида шаҳримиз дўконларида бўлдик. Чиндан ҳам биз бўлган Ҳамза савдо ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятига қарашли 25-дўконда ва шу тумандаги «М. Ризо» жамоа корхонасида, Яккасарой ҳиссадорлик жамиятининг 35-дўконида, Сергели «Озуқа» жамоаси фирмасининг 25-дўконида, Миробод туманининг «Охунжон ота» ва «Тинчлик» жамоа корхоналари ва бошқа жойларда чанқовбосди ичимликлар мўл-кўллигига ишонч ҳосил қилдик. Лекин баъзи бир дўконлар ва бозор ичидаги шохобчаларда ичимликлар турлича нархларда сотилаётганлигининг ҳам шоҳиди бўлдик. Масалан, шаҳримизнинг кўпгина дўконларида Тошкент маъданли сувининг баҳоси 2 сўм 50 тийин. Аския бозорида жойлашган дўкончаларда эса бир шиша сув 3 сўмдан 3,5 сўмгача сотилмоқда. «Отчопар» бозорида бу баҳо янада юқорига сакраб кетган. Бир шиша сув 6 сўм. Сабабини сўрасангиз «Бизга шу нархда келиб тушяпти», деган жўнгина жавобни такрорлашади. Биз нархлар ҳар хиллигидан ўз манфаати йўлида фойдаланаётган баъзи бир кимсаларни инсофга чақирмоқчимиз. Фақат фойда кетидан қуваверииш ҳам гуноҳи азим эканлигини улар унутмасалар яхши бўларди. Бу муаммо ҳал бўлиши учун бозор иқтисодиётининг синалган рақобатни кучайтириш усули борлигини савдо мутассаддиларига ва салқин ичимликлар ишлаб чиқарадиган корхоналар раҳбарларига ҳадеб эслатавериш ҳам шарт бўлмаса керак.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: шаҳримиз дўконлари пештахталаридан ўрин олган яхна ичимликлар ва уларнинг савдо пайти тасвирланган.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Китоблар оламида

ФОЙДАЛИ РИСОЛА

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазири Жўра Ғаниевич Йўлдошевнинг «Хорижда таълим» рисоласи китоб дўконларига чиқарилди. Китоб «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни томонидан чоп этилган. Тўпламнинг «Чет эл таълими ривожланишининг йўналишлари», «АҚШ таълими», «Японияда таълим», «Туркия таълими тўғрисида», «Францияда таълимнинг амалга оширилиши», «Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлигининг халқаро алоқалари», «Хотима» каби қисмлари вазир томонидан ёзилган бўлса, «Германияда таълим» қисмини педагогика фанлари доктори, профессор Даврон Шодиев тайёрлаган.

Китоб қизиқиш билан ўқилади. Далиллар, рақамлар хорижий мамлакатлардаги таълим тизимидан сизу бизга етарлича маълумотларни беради.

Китобчанинг «Америка Қўшма Штатларидаги таълим» бўлими 9 та турли-туман мақолаларни ўз ичига олган бўлиб, унда халқ таълимининг асосий йўналишлари, болалар боғчаларидаги жараёнлар, бошланғич мактаб асослари, ўрта мактабдаги таълим-тарбия босқичлари, олий таълимнинг турмушда тутган ўрни қисқа ва лўнда ҳикоя қилиб берилган. Жумладан, муаллиф Америкадаги олий таълим тўғрисида шундай ёзади: «Америка Қўшма Штатларидаги олий таълим 4 асосий босқичда амалга оширилади: кичик мутахассис, бакалавр, магистр, доктор.

Олий таълимдаги босқичлар ўз олдига қўйган мақсади ва ўқув дастурлари жиҳатидан бир-биридан қатъий чегараланган. Биринчи босқич гарчи Америка Қўшма Штатлари олий таълим босқичи деб юритилсада, уларни вазифасига кўра биздаги махсус ўрта ўқув юртларга тенглаштириш мумкин. Бу босқич 2 йиллик коллеж шаклида амалга оширилиб, битирувчиларининг учдан икки қисми 4 йиллик коллежларнинг 3 курсига қабул қилинадилар. Қолган бир қисми эса кичик мутахассис гувоҳномасини олади. Икки йиллик коллежларнинг 87 фоизи давлат ихтиёрида, қолган 13 фоизи хусусийдир.

Худди шундай маълумотлар «Японияда таълим» сарлавҳали кичик мақолаларда ҳам берилганки, мўъжизалар дунёси — Япония давлати билан қизиқиб юрган кишилар бунга сира бефарқ қарашмаса керак, деб ўйлаймиз. Маълумки, 1993-94 йилдан бошлаб «Ўзбекистон Республикасида чет тилларини чуқурлаштириб ўргатиш Низоми» ишлаб чиқилган эди ва шу асосда қатъий саъй-ҳаракатлар кўрилмоқда. Тошкент шаҳрида француз тилига ихтисослашган 51 та мактаб мавжуд. 60 та гимназия, 506 та боғчада таълим немис тилида олиб борилади. Шунингдек, иқтидорли ёшларни чет давлатларга ўқишга юбориш масаласига ҳам катта эътибор билан қаралмоқда. Рисолада Ўзбекистоннинг Германия билан алоқалари тўғрисида ҳам ўқиш мумкин.

Умуман, «Хорижда таълим» китобчаси халқ маорифи билан шуғулланаётган педагоглар, олимлар, талабалар, илму маърифатга чанқоқ ёшлар учун бевосита кўплаб маълумотлар берадиган рисоладир.

Ҳулкар ТЎЙМАНОВА.

Тадбиркорга омад ёр

БЎРСИЛДОҚ НОНЛАР

Ҳамза туманидаги энг сўлим гўшалардан бири бўлган Янгиобод даҳасида «Гулистон», Нодира, Ҳамза маҳаллаларининг аҳолиси зич жойлашган бўлиб, уларга қулай бўлиши учун бундан йигирма йил аввал «Оби нон» ишлаб чиқариш цехи бунёд этилган эди. Ўшандан бери нон цехида асосан маҳалла аёллари уч сменада ишлаб, бир кунда 10-12 тонна ундан бўрсилдоқ оби нон тайёрлашмоқда. Бу билан нафақат туман аҳолиси, қолаверса атрофдаги қишлоқлар ҳам нон билан таъминланиб турилди. Лекин бу ишлар ўз-ўзидан амалга ошмади. Эски асбоб-ускуналар билан аҳолининг ўсиб бораётган талабига жавоб берадиган сифатли нон ишлаб чиқариш мумкин эмас эди. Бозор иқтисодиёти шароити бу масалага алоҳида эътибор билан қарашни тақозо этди: қисқа вақт ичида кичкина «Нон цехи» кенгайтирилиб, таъмирланди. Германиянинг «Ваннер» фирмаси билан шартнома тузилиб қимматбаҳо асбоб-ускуналар келтирила бошланди. Шуниси таҳсинга сазоворки, маҳалланинг иқтидорли ёшларидан 10 киши танлаб олиниб фирманинг ихтиёридаги хорижий мамлакатларда ишлаётган шундай нон ишлаб чиқариш корхоналарига фирма ҳисобидан икки-уч ойга малака оширишга юборилди. Фирма мутахассислари нафақат асбобларни ўрнатишга, балки уни ишга туширишда кўмаклашишди, маҳсулотнинг бир меъёрда чиқишини ҳам йўлга қўйиб беришди. Ҳар бир соҳада бўлганидек бу соҳага ҳам билимдон, уддабурон ходимлар зарур эканлигини ҳеч ким инкор этмади. Етук мутахассис, нон маҳсулотлари технолог-муҳандиси Йўлдош Ориповни раҳбар этиб тайинлашди. Натижада бугунги кунда Янгиобод нон корхонасида ўн хилга яқин турли-туман шакллардаги нон маҳсулотлари харидорларга пешма-пеш етказиб берилмоқда.

— Бозор рақобатига бардош берадиган, сифатли нонларнинг турли-туман хилларини ишлаб чиқариш бизнинг асосий мақсадимиз, — дейди Йўлдош Орипов биз билан суҳбатда. — Бу йўлда қилинадиган ишлар ҳали кўп. Биринчи навбатда корхонани хусусийлаштириб олишимиз керак. Бу иш яқин орада ҳал бўлади. Қолаверса, биз ўз тегирмонимизни ҳам барпо этмоқчимиз...

Корхона раҳбари билан суҳбатлашиб бўлиб, янги жиҳозлар ўрнатилган бинога кирдик. Оқ халатли қизлар худди оқ кабутарлардек енгил ҳаракат қилишмоқда. Нозик ва ўта эҳтиётликни талаб қиладиган жиҳозларнинг мурватини бураб ҳаракатга келтириб, нон маҳсулотлари чиқаришмоқда.

Янгиобод аҳли булардан миннатдор. Иссиқ ноннинг хуштаъм ҳиди димоққа урилар экан, «Баракалла ишбилармонлар, қўлингиз дард кўрмасин», деб қўйдик.

Неъматжон ҲАСАНОВ.

Кулинг дўстлар, умрингиз узун бўлади.
Юсуфжон қизиқ Шакаржонов

Ҳангома
МЕҲРИБОН ЭР

Эр диванда ёнбошлаб газета ўқимоқда. Хотин товони тешилиб кетган пайпоққа ямоқ соляпти.

ХОТИН. Ҳой, менга қаранг дадаси, газета ҳам ўлсин-эй, намунча шу ўлгурга ёпишиб олдингиз, нима, ёғи чиқармиди?

ЭР. Ҳа, нима дейсан. **(Газетадан кўзини узмайди).** Гапиравер, қулоғим сенда.

ХОТИН. Одамларнинг эрига ўхшаб на байрамларни биласиз, на ҳайитни, 8 Мартниям қуруқдан қуруқ ўтказдим. Жуда бўлмаса бу гал ул-бул нарса олиб берасизми ёки яна яхман, музман деб ўтирaберамизми?

ЭР. Ҳа дарвоқе, яхши эслатдинг **(Газетани ташлаб ўрнидан туриб ўтиради).** Мен сенга анчадан буён бир ажойиб нарсани совға қилиб, сени хурсанд қилишни мўлжаллаб юрибман.

ХОТИН. Вой худойимдан ўргилай, қаёқдан кун чиқди, ростданми? Нима экан у мени хурсанд қилмоқчи бўлган ажойиб совғангиз?

ЭР. Билганинг билан бу ёқда чўнтак кўтармаса фойдаси йўқ-да, хотин.

ХОТИН. Чўнтагингиз кўтармаса, кўтарадиган ишни қилинг-да, дадаси. Мен сизга осмондаги ойни олиб беринг деб қисталанг қилаётганим йўқку. Ипдан куйлаклик олиб берсангиз ҳам бошим осмонга етади, дадаси.

ЭР. Сен латта-путталарни орзулаб ўзингни ерга урма. Биласанми, сен менинг ўттиз-қирқ йиллик қадрдон хотинимсан. Сен учун осмондаги ойни олиб беришга ҳам тайёрман, хотин.

ХОТИН. Майли, ниятингизга етинг, дадаси. Нима ҳам дердим. Ўзингизни аҳволингиз ўзингизга маълум. Бозордаги нарху навони эшитиб турибман, Йўғон чўзилиб, ингичка узилиб, игнадек нарсани фалон пул деб турганда қийналиб қолманг, деяпманда.

ЭР. Гапинг тўғрику-я, лекин аҳд қилдимми, сен учун чопонимни сотсам ҳам олиб бераман.

ХОТИН. Жон дадаси, айта қолинг, нима экан у?

ЭР. Ҳозир айтмоқчи эмасдиму, совға сен учун бўлгандан кейин айтсам, айта қолай. Гап шуки,сенинг ёшинг улғайиб, сочингга оқ оралаб қолди, шундайми?

ХОТИН. Хўп, шундай ҳам бўлақолсин, нима бўпти?

ЭР. Сен хотин, бердисини айтгунча тек тургин-а. Айтинг дединг — айтаяпман. Овқат пишириш, қозон-товоқ ювиш, кир ювиш, ҳовли супуриш, кийим-кечакка дазмол босиш, ўрин солиш, йиғиштириш дегандек, уй-рўзғор юмушлари билан чарчаб қолаяпсан, тўғрими? Тўғри. Шунинг учун мен қийналсам ҳам, оғзингдан ошингни олмаса ҳам, қўлингдан ишингни олсин деб, сенинг оғирингни енгиллаштириб турадиган совға олиб берсам девдим-да, хотин.

ХОТИН. Вой тавба, уй юмушларини қила оладиган машина ҳам чиқибдими, а? Темир хотин чиқаришганини эшитувдим. Телевизорда кўрсатишувди. Бунақанги машина ҳам чиққанини энди сиздан эшитиб турибман. Ўзиям фалон пул турса керак-а, дадаси?

ЭР. Қимматликка қимматку-я, лекин пулнинг бетига қарасам, сенга жабр бўлаяпти-да хотин. Қиммат бўлса ҳамки, начора, амал-тақал қилиб олиб бераман.

ХОТИН. Барака топинг, дадаси. Мендан қайтмаса, худодан қайтсин. Қуни-қўшни аёлларнинг кўзини ўйнатиб, бир ишлатай.

ЭР. Олдиндан шуни ҳам айтиб қўяй: у сен ўйлагандек темир машина эмас. Унинг ҳам жони бор.

ХОТИН. Темир бўлмаса нима ахир, нима бало, жин-пинми?

ЭР. Жин ҳам эмас, пин ҳам эмас. Қўшни маҳаллада Салим сўтак деган одам бўларди, ўлиб кетган. Ўшанинг беваси, танийсан. Оёқ-қўли чаққон. Шу аёлни никоҳлаб олсак.

ХОТИН. — Менга никоҳлаб қўясизми?

ЭР. Эс-ҳушинг жойидами, хотин. Ҳеч замонда аёлни аёлга никоҳлаб бўларканми? Менга никоҳлаб қўйсак. Фақат сен учун никоҳимга олишга оламан, иложим қанча. Лекин сарпосига қолганда қўлим калталик қилиб қолармикан. Сен нима дейсан. Бисотингни бир кавлаштириб кўрасанми-а, хотин?

ХОТИН. — **(Ранги оқаради, қўллари титрайди, кўзлари косасидан чиқиб кетгудек, эрига тикилиб қолади. Кейин сапчиб ўрнидан туради-да, эри устига ёпирилади).** Нима дердим, мана сизга бева хотин, мана сизга никоҳ дердим. Бу қариган кўнгилларингиз яна нималарни истайди, дердим.

ЭР. Ҳай-ҳай хотин, ўзингни бос **(Кочиб, ўзини четга олади).** Сенга ёқмаса олиб бермаганим бўлсин-ей. Мен ҳам учиб — қўниб турганим йўқ. Қўлингдан ишингни олиб, оғирингни енгиллатса, менинг сенга теккан ёрдамим шу бўлсин, дея қолувдим.

ХОТИН. Э, совғангиз бошингизда ордона қолсин. Меҳрибон бўлмай, ҳасратда ўтинг. Қани менга айтинг-чи, қайси юмушингиз қилиқсиз қолди? Кирингиз ювуғлиқ, ошингиз пишириғлиқ, ўрнингиз солиғлиқ. Тағин сизга нима керак?

ЭР. Дод... Бу яхшиликни билмаган ношукур хотиннинг дастидан дод! (Эр қочиб эшикка чиқиб кетади.)

ХОТИН. Э... совғанг бошингда ордона қолсин!

Аброр ШАЙХОВ.

Ҳеч иккиланмай айтиш мумкинки, саҳифадаги барчамиз учун жуда таниш бўлиб қолган инсоннинг суратини кўрибоқ ўзингиз сезмаган ҳолда юзингизда табассум пайдо бўлади-а!

Саҳнада неча минглаб одамларга кулги улашувчи Ҳожибой Тожибоевнинг аслида жиддий, қатъиятли ва ўта самимий инсон эканини зумда пайқаш мушкул эмас. Машҳур кулгу устасини кўча-кўйда, санъат саройларию маданият масканларида ҳамиша мухлислари даврасида учратасиз.

Шундай қилиб, бугунги «Кулгихона»миз меҳмони Ҳожибой қизиқ нима дейди?..

Саҳифамиз меҳмони
ҲОЖИБОЙ ҚИЗИҚ НИМА ДЕЙДИ

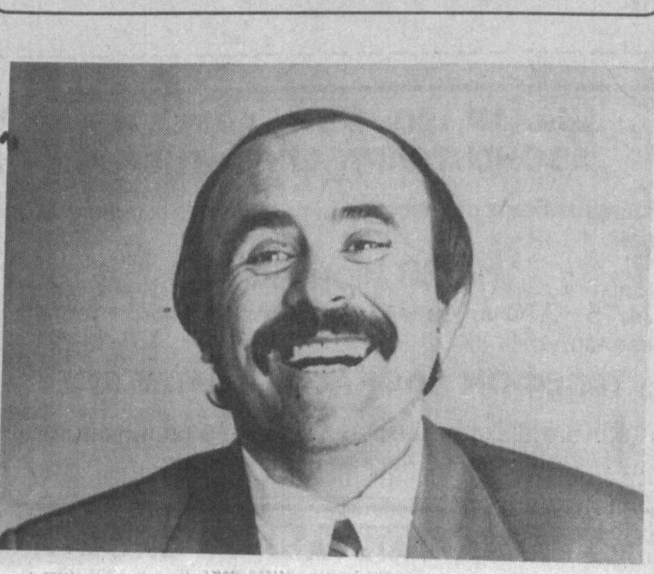

— Ҳожибой ака, болалигингизда эл назарига тушган машҳур қизиқчи бўламан деб ҳеч ўйлаганмисиз?

— Болалигим қишлоқда кечган. Унинг оддий, бироқ беғубор ва самимий хотиралари киши қалбидан сира ўчмаса керак. Қизиқчи бўлишни ўйламаганману, лекин яхши санъаткор бўлишни орзу қилардим. Қариндошларимизда санъаткорлар бор эди. Менинг санъаткор бўлишимда балки уларнинг таъсири бордир.

— Халқни кулдириш мушкулми?

— Қийин, жуда ҳам қийин. Бошқача айтадиган бўлсак, одамларни гап билан «қитиқлай билиш» керак. Ҳозирги томошабин эса жуда нозиктаъб, у кенг тафаккурга эга. Ахир чопонни тескари кийиб чиққан билан одамлар кулишмайди-ку.

— Қизиқчиларнинг табиатини кўпчилик кувноқ, хушчақчақ деб ўйлайди...

— Қизиқчиликда белгиланган, маълум қолипдаги хулқ-атвор бўлмайди. У чиройли бўлиши мумкин, хунук ҳам бўлиши мумкин, аммо унинг ютуқли томони бўлиши керак. Қизиқчи ҳамма воқеа-ҳодисалар, янгиликлардан хабардор, дунёқараши кенг, ҳозиржавоб, тўғрисўз бўлиши керак. Ўз касбини ниҳоятда севиши даркор.

Мен ёлғиз қолишни ёқтираман, Кўпчилик орасида узоқ вақт ўтиролмайман. Ўзим жуда камгапман. Ҳамма нуқул ҳайрон қолади, саҳнада бошқачасизу, ҳаётда бошқачасиз деб.

— Муваффақиятларингиз боиси нимада?

— Томошабинлар руҳиятига қараб мослашаман. Шундан бўлса керак, халқимиз Ҳожибой қизиқни яхши кўраркан, бу меҳнатимнинг натижасидир. Демак, касбимни тўғри танлаганман. Аслида касбимиз ҳам шу-да, мен гапираман, сиз томоша қиласиз. Ижодимни халқ кузатиб борса хурсанд бўламан.

— Кулгу нима ўзи-а?

— Кулгу — энг яхши ҳордиқ. Соғлом инсонга кулги ҳам, ашула ҳам ёқади. Кулги — дунёдаги энг нозик ҳислардан бири. Ҳамма ҳам чин дилдан яйраб кулишни истайди.

Қизиқчиликка келсак, у масхарабозлик ҳам, майнавозчилик ҳам эмас. Қизиқчилик — сўз санъати, ўзига хос фан десак ҳам бўлади. Ҳа-ҳа, ҳайрон бўлманг. Йиллар ўтиб у фан даражасига боришига менинг сира шубҳам йўқ.

— Ҳангомаларингиз мавзусида нималар дея оласиз?

— Мавзу танлашда жуда чуқур мулоҳаза юритишга тўғри келади. Айтадиганларим аввалambor ўзимга маъқул бўлиши, унга ўзимнинг кулгим келиши лозим. Илк ҳангомаларимнинг биринчи томошабини ҳам ўзимман. Бачканаликни ёқтирмайман, уни иложи борича четлаб ўтаман. Ўзингиз бир тасаввур қилинг-а, мен бачкана гапларни айтиб, «ойнаи жаҳон» орқали одамларни кулдиряпман. Лекин ота-онам, фарзандларим, оила аъзоларим жуда ноқулай аҳволда қолишмайдими?!

Бировни мақтаб кулдириш ҳам мумкин, масхаралаб ёки танқид қилиб ҳам кулдириш мумкин. Мен мақтаб кулдиришни афзал деб биламан ва шунга интиламан.

— Сизнинг ижро услуб ва маҳоратингиз бошқаларникидан тамоман фарқ қилади. Бошқача айтадиган бўлсак, ижро пайтида ҳеч қайси томошабин юз ифодангизга бефарқ эмас. Бу тасодифми?

— Ҳангомаларимда юз ифодаси, яъни мимика айтилаётган гапга ўз-ўзидан қўшилиб, ўзаро уйғунлашиб кетади. Уларнинг ҳар иккови ҳам ҳамоҳанг, ўз-ўзидан пайдо бўлиб, бир-бирини тўлдириб туради. Мимика санъатини на дарслик, на олий ўқув юрти ўргатмайди. У ижрочида табиий бўлиши керак. Бир сўз билан айтганда, мазмун, ижро ва мимика ўзаро уйғунлашиб кетиши даркор.

— Ҳожибой ака, сиз театрда, кинода роль ўйнагансиз. Ҳам бир ўзингиз қизиқчилик қиласиз. Айтингчи, қай бири мушкул?

— Ҳар қайси санъатнинг ҳам ўзига хос машаққати бўлади. Кинода куладиган, йиғлайдиган, думалайдиган лавҳалар учрайди. Бир ҳолатни бундайроқ ижро этиб қўйсангизу, фильм тасмага тушириб тугатилса кейин ўзингизга ўша ролни маромига етказмаганингиз роса алам қилади.

Кино, театрдан кўра саҳнада одамларни кулдиришни афзал деб биламан. Чунки бунда ўзингизга ҳам режиссёр, ҳам муаллифсиз. Дилингиздаги барча гапларни томошабинларга тўлиқ етказа оласиз-да.

— Сизга инсонлардаги қандай жиҳатлар ёқади?

— Ўзини тута биладиган, ақлли, сипо, билимли одамларни кўрсам ҳавасим келади.

Бировларни менсимайдиган, димоғдар кимсалар менимча кўпчиликка ёқмаса керак.

— Саҳнага чиқишингиз олдидан...

— Ҳаяжонланмайман. Ва умуман ҳаяжон мен учун биринчи даражали эмас. Томоша олдидан ўзимни яхшилаб руҳий жиҳатдан тайёрлайман. Спортчиларда ҳам шундай-ку. Рекорд ўрнатишни хаёлига ҳам келтирмай, тайёргарликка зўр беришади.

— Машҳур қизиқчилар ижодига қандай қарайсиз?

— Мени ким кулдира олса ўшани ҳурмат қиламан.

— Сизни кулдириш қийиндир-а?..

— Йўқ. Қайтага кулгим бурнимнинг учида туради.

— Истагингиз?

— Кулгисевар халқимизга хизмат қилиш, инсонга ҳамиша хушкайфият улашиш.

Назокат УСМОНОВА суҳбатлашди.

Аския
ЗАВҚИМ КЕЛСА...
(Ижодкорлар пайрови)

ЖАЛОЛИДДИН: Убайдулла ука, бир кўнгил очар аския пайровлари қилишиб, меҳнаткаш кулгу шайдоларини кулдирмаймизми?

Ё ҳали ҳам менинг

«Фироғим»да юрибсизми?

УБАЙДУЛЛА: Сўз ўйинида гоҳ сиз ғолиб бўласиз, гоҳ мен. Мақсадимиз одамларни кулдиришу, мудом мендан енгилганингиз енгилган. **«Камина»**ни кўришингиз биланоқ тилингиз айланмай **«Девона»** бўласиз-қоласиз.

ЖАЛОЛИДДИН: Гапингиз тўғримас, ука. У сиз менинг қофиядош пайровларимга дош беролмаётган. Ундан кўра менга шогирд тушинг. бир ҳафтадаёқ **«Бинои»**дек бўласиз-қўясиз.

УБАЙДУЛЛА: Ҳа, ҳали шунақа денг. Ундай бўлса мен ҳам бир **«Завқим»** келганда кўринг, ана ўшанда сизни ҳар қандай **«Амирим»**га кўндираман, ака.

ЖАЛОЛИДДИН: Бўлмаган гапларни гапираверib мени камситаверманг. Кўчама-кўча юрибсизку, **«Чарх»** уриб, мени енгиш йўлини излаб.

УБАЙДУЛЛА: Сиз ҳам менинг гапларимга чидаёлмай юрган пайтларингизни эслайсизми? Гоҳ кулдиради, гоҳ йиғлатади **«Нодира»** и даврон...

ЖАЛОЛИДДИН: — Ҳали у сиз, ҳали бу сиз деб менга кўпам маломат қилаверманг. Менинг ҳам ажойиб **«Хислатим»** бор. Гапни топиб, ўрнига қўйиб гапираман.

УБАЙДУЛЛА: Гапингизда шира йўқ-ку, мақтанганингиз мақтанган. Сизни зўр аскиячи деб, сиз билан олишгани **«Атои»** узоқдан келибман-а, мен **«Мискин»**.

ЖАЛОЛИДДИН: — Ҳали **«Ғарибий»**ман ҳам дерсиз. Қани гапиринг. **«Шўхи»**дан бир кулишайлик яна ука.

УБАЙДУЛЛА: Ҳар ҳолда мендан ёшингиз катта, бир **«Лутф»** қилсангиз бас. **«Оразинг»** намоён қил дейман.

ЖАЛОЛИДДАН: Унда **«Ҳофиз»**ликда ҳам ўтар эканманда.

УБАЙДУЛЛА: Сизга айтиб қўяй, бу довдирашизда мендан **«Огоҳ»** бўлинг. Мана мени қаранг, сизга ўхшаб **«Нозим»** деб ўтирмайман.

ЖАЛОЛИДДИН: Жуда ўзингизни мақтаб юбордингизда, ука. Сал **«Камтар»**роқ бўлсангиз бўлармиди, ука.

Нашрга тайёрловчи Абдулла ТОЛИПОВ, меҳнат фахрийси.

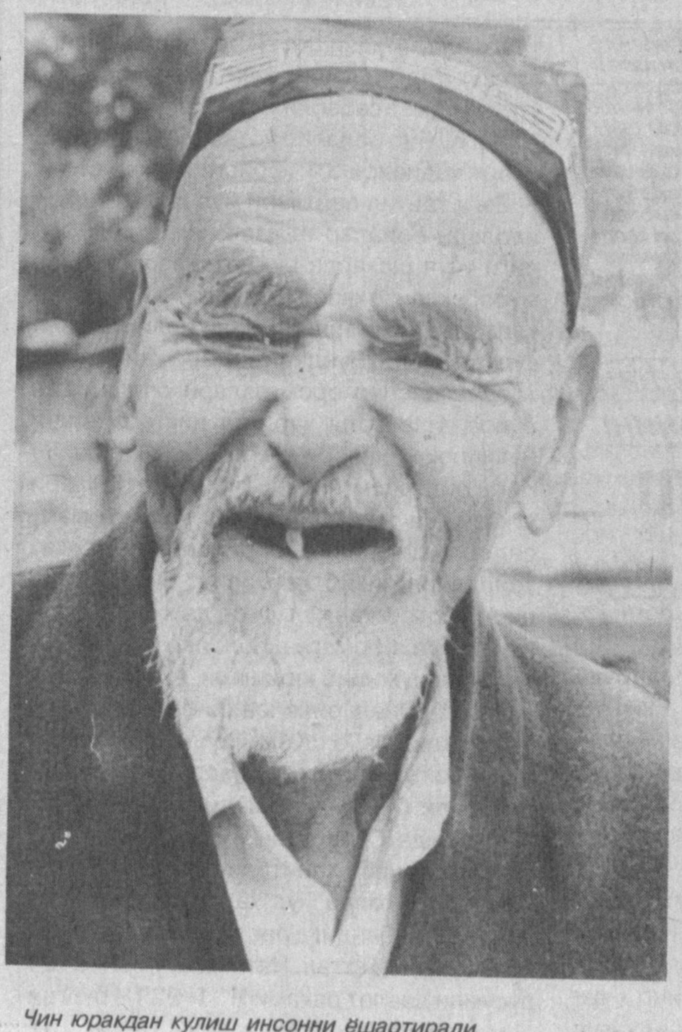

Чин юракдан кулиш инсонни яшартиради.
Рустам Шарипов олган сурат.

МУСАҲҲИҲ ЯНГЛИШГАНДА

- Қўл мевалар (хўл).
- Тўй гўшти йўқ, чол гўшти бор (қўй, мол).
- Ўзга уйга тузатамиз, йиғлама қиз (кузатамиз).
- Шифокор салати (халати).
- Эркин бураш (кураш).
- Амиркон товуш (ковуш).
- Йил насллари (фасллари).
- Хаёллар байрами (аёллар).
- Ойхона (чойхона).
- Аломат бўлинг (саломат).
- Мажнунчол (тол).
- Қонли бурчак (жонли).
- Ижарага олинган эр (ер).
- Кармонли дунё (армонли).
- Пишлоқ янгиликлари (қишлоқ).
- Чўрилар галаси (бўрилар).
- Дўконда тишлайман (ишлайман).
- Аҳмат ташланмасин (ахлат).
- Тариқ касаллиги (сариқ).
- Ишқилармон кишилар (ишбилармон).
- Синч океани (тинч).

Абдувоҳид РАЗЗОҚ уғли.

ҚИЁМИГА ЕТМАГАН ГАПЛАР

• Тажрибали журналист микрофонни қўлига олиб, сут соғувчи аёлнинг олдига яқинлашди ва микрофонини унинг оғзига тутди.

(Радио эшиттиришидан).

• Дарсга кечикиб келган йигит биринчи партадаги қизнинг олдига ўтирди. Толиба қиз бироз уялди шекилли, йигитга тескари ўтирди. Йигит ҳам уятчан бўлса керак, бу ҳолдан унинг юзи қизаринқираб, сочининг учигача терлаб кетди.

(Ёш қаламкашнинг машқидан).

• Есангиз асал — бўлмайсиз касал. Бўлсангиз касал емангиз асал.

(Экстрасенс танбеҳи).

• Чўпонлик менга отамдан қолган. 1986 йилдан отам менга ўз таёғини берди. Шундан бери таёқни ушлаб, қўйлар орқасидан юраман.

(Чўпон билан суҳбатдан).

Ҳусанбой ТОЖИМАТОВ.

ҚУТИЛДИ
Ҳажвия

Чидабеков тўрт йилдан бери эпаққа келтиролмаётган диссертациясининг устида бош қотириб ўтирганида кафедра эшиги очилиб, бир аёл тортинибгина кириб келди. Диссертант уни яхши танирди. Аёл бозор дарвозаси рўпарасидаги китоб дўконида ишларди. Исмини эслай олмайди. Икки бора сўраб билиб олганида ҳам, яна унутиб юборган. Сўнг қайта-қайта сўрайверишга уялган.

Аёлнинг кайфияти чоғ кўринди.

Чидабеков ҳам уни кулимсираб қарши олди, ҳурмати учун олдидаги илмий иш қоғозларини нари сурди.

— Қалайсиз, янга? — деди у аёлнинг юмшоқ қўлларини қўйиб юборгиси келмай. Аёл юзидаги табассум тафти ҳатто қўлларига қадар тараладиётгандай эди. — Бизнинг талабалар бордими?

— Раҳмат, иним. Талабаларнинг бари борди. Бири чиқса, бири киради денг, ҳаммасининг сўрагани сизнинг китобингиз. «Ерда ўсган гул» деган китоб борми, дейди. Пештахтага чўзавериб қўлим толди. Етти йилдан бери тахи бузилмай турган китоблар бир пасда сотилди-кетди. Ҳатто сўнгги иккита ўқувчига етмай ҳам қолди, — деди аёл икки харидорнинг ўша пайтдаги энтикишлари эсига тушиб ҳаяжонланаркан. — Шу йигитчаларга бақириб-чақириб юрманг, илтимос. Ўзлари китоб етмай қолганига жуда хафа бўлиб кетдилар.

Чидабековнинг кўзлари порлаб, қувончи юзига тепиб чиқа бошлади. О, бу бахт! Ҳамманинг қўлида унинг китоби — «Ерда ўсган гул»! Кайфияти яхши бўлганлигидан, икки «ландовургина» талабанинг «гуноҳи»ни кечириб юборди.

— Бўпти! — деди у сотувчи аёлнинг елкасига қоқиб. — Сизнинг сўзингиз сингунча душманнинг бўйни синсин!

Аёл миннатдорчилик билдира-билдира, эшикка қараб бир-икки одим ташлади, сўнг яна изига бурилди.

— Шоймардонов ҳам сизларга ўқитувчими?

— Қайси Шоймардонов? — сўради Чидабеков бирдан эсига келтиролмай.

— «Тошбақанинг шиддати» деган китоб муаллифи.

— Э, анови Шоймардоновми? Йўқ, у ўқитувчи эмас.

Сотувчи аёл бироз жим қолди.

— Бир йилда тўрттагина китоби сотилди, — деди сўнг. — Ҳали яна 996 донаси қўл урилмай турибди.

Чидабеков сотувчига ёрдам бериш йўлларини излай туриб, ўйланиб қолди.

— Бунинг иложи бор, — деди топқирлик билан. — Яқинда менинг иккинчи китобим босмадан чиқади. Ана шунинг орасига «Тошбақанинг шиддати»ни қўшиб сотасиз. Ўқувчи юбориб туриш мендан.

Сотувчи аёлнинг ранги ўзгариб кетганини Чидабеков сезмади.

— Ҳали яна янги китобингиз борми? — деди-ю, аёл жавоб ҳам кутмасдан кафедрадан чиқиб кетди.

Чидабеков бир ҳафтадан кейин бозор рўпарасидаги китоб дўконига борди. У дўконда таниш сотувчини учратмади. Аёл бўшаб, бошқа ишга ўтиб кетибди.

Муродбой НИЗОНОВ.

ШИНГИЛ ТАБАССУМ

Онаси унаштирган қиз билан учрашувга чиққан йигит уйга бир аҳволда кириб келиб, деди:

— Ойижон, унаштирган қизингизнинг кўзлари ғилай, оёғи оқсоқ, худди алвастига ўхшайди-ку. Ундан ташқари бир оғиз ҳам гапирмади, балки соқов ҳам бўлса керак.

— Ўзингни бос, тўй бўлмайди, ҳозиргина келин томондан қўнғироқ қилишди. Қиз, йигит менга ёқмади, деб рози бўлмабди.

— Демак соқов эмас экан.

***

Йигит қизга деди:

— Жонгинам, сизсиз ҳаёт менга қоронғу. Агар менга турмушга чиқсангиз, осмондаги юлдузни десангиз ҳам олиб бераман.

— Юлдузнинг ҳеч ҳожати йўқ. Тўйдан кейин маошингизнинг бир сўмини ҳам қолдирмай олиб келиб турсангиз бўлгани, керакли нарсаларни ўзим дўкондан сотиб олавераман.

***

— Дадаси, тўйдан олдинги ваъдаларингиз эсингиздами, бошимда кўтариб юраман, дердингиз?

— Ўзингам тўйдан олдин нозиккина қиз бўлганинг ёдингда бўлса керак.

***

Ярим кечада хотин эрини туртиб уйғотди.

— Дадаси, ҳой дадаси, қўшни хонада кимдир юрганга ўхшайди, ўғри тушган бўлмасин яна!

— Уф-ф, неча марта айтаман сенга, — деди эр бевақт уйғотганидан норози бўлиб. — Бирон нарсага тўла ишонч ҳосил қилгач кейин одамни безовта қил, деб. Аввал қўшни хонага ўтиб кўр, ростданам ўғри бўлса кейин уйғотарсан.

***

Тунда уйғониб кетган хотин хонада у ёқдан-бу ёққа юриб, ухламаётган эрига кўзи тушиб, сўради:

— Ҳа, дадаси, нега ётмаяпсиз?

— Соат икки бўлаяпти, лекин ҳамон ўғлингдан дарак йўқ, — дея жавоб берди эр.

— Шунга хавотир олаяпсизми?Ўғлимиз ёш бола эмас, йигит бўлиб қолган, юрса юргандир ўртоқлари билан.

— Дўппим билан туфлимни кийиб кетмаганда қачон келса ҳам майли эди. Агар эрталабгача келмаса, ишга нима кийиб кетаман.

***

Эрининг хуррагидан ухлолмаётган хотин охири уйғотишга мажбур бўлди.

— Дадаси, хуррагингиздан қўшни хонадаги болалар ҳам уйғониб кетишди. Ана, ишонмасангиз қаранг, қизингиз чироқни ёқди.

— Жуда ваҳимачисан-да хотин, ахир ўзимга эшитилмаяпти-ку, қандай қилиб қўшни хонага эшитилсин?

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ.

МУСАВВИР ХАНДАСИ

— Ҳа, отахон, ўйланиб қолдингиз?
— Пулим эсдан чиқибди-да.

Бу дўконга кейин кирарман...

Пешиндан кейин келарман.

Шуҳрат СУБХОН чизган суратлар.

Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

ГЕОГРАФЛАР АНЖУМАНИ

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида Ўзбекистон Республикаси география жамиятининг IV қурултойи бўлиб ўтди. Ўтган беш йилликда қилинган ишлар ҳақида, жамиятнинг ташкилий ва молиявий масалалари ҳамда муаммолари ҳақида жамият раиси, география фанлари доктори, профессор Зиёвуддин Акромов, география фанлари номзоди Шуҳрат Азимовларнинг ҳисобот маърузалари тингланди. Қурултойда жамият фаолиятидаги ютуқ ва камчиликлар сарҳисоб қилинди, истиқбол режалари белгилаб олинди. География фанлари доктори профессор Озод Ота — Мирзаевнинг «Ижтимоий география: кеча, бугун, эртага», география фанлари доктори Асомиддин Рафиқовнинг «Ўзбекистоннинг табиий ресурсларидан фойдаланиш ва геоэкологик муаммоларнинг ечими», география фанлари номзоди, доцент Турғун Мирзалиевнинг «Ўзбекистон картографиясининг ҳозирги ҳолати ва долзарб муаммолари», доцент Потих-Камол Ғуломовнинг «Истиқлол, таълим-тарбия ва география» каби маърузалари кўпчиликда қизиқиш уйғотди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти вазифасини бажарувчи, академик Жўра Абдуллаев ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Ер ҳақидаги фанлар бўлими раиси, академик Иброҳим Ҳамробоев қурултой иштирокчиларини табриклаб, география жамиятининг иш фаолиятига муносиб баҳо беришди.

Шундан сўнг қурултой қатнашчилари соҳалар бўйича бўлимларга бўлиниб тўрт кун мобайнида Тошкент Давлат университети, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг География бўлими, Ўзбекистон Республикаси педагогика фанлари илмий текшириш институтларининг тажрибахона, ижодхона ва кафедраларда бўлишиб, бугунги кун янгиликлари билан танишиб, ўз тажрибалари ҳақида фикрлашдилар.

Дония ЗОКИРОВА.

«МЕҲРИГИЁ КЛУБИ»

Акмал Икромов туманида яқинда Тошкент шаҳар Қизил Ярим ой жамияти ташаббуси билан тиббий-маиший хона очилди. Нуқсонли болалар учун мўлжалланган бу маскан «Меҳригиё клуби» деб аталди.

БОЛАЛАРИМИЗ НИГОҲИ БИЛАН

Республика ёшлар ижодиёти марказида нуқсонли болалар ёрдамчи мактаблари ва интернатлари, меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларининг «Диёримиз кўрки — болаларимиз нигоҳи билан» мавзуида расмлар кўргазмаси ташкил этилди. Бу хайрли ишда республика Қизил Ярим ой жамияти Марказий қўмитаси, Тошкент шаҳар қўмитаси, республика Ёшлар ижодиёти маркази, Мирobод туман ҳокимлиги ташаббус кўрсатишди.

Кўргазманинг очилиш маросимида 150 та бола иштирок этди. Уларга «Юлдузча», «Пахтаой» болалар дасталари ва республика «Қўғирчоқ» театри жамоаси хизмат кўрсатди. Шаҳар Қизил Ярим ой жамияти томонидан эсдалик совғалари берилди.

Мунира МУҲАМЕДОВА.

КАСБ ЎРГАТИШГА ЙЎНАЛТИРИЛАДИ

Шаҳримиздаги 106-махсус кар-соқовлар мактаб-интернатида тажрибали муаллимлар жамоаси болаларни сўзлашга ўргатишади.

— Махсус мактабимиз яқин келажакда ўз имкониятларини янада кенгайтирмоқчи, — дейди мактаб раҳбари Саидаҳмад Обидов. — Кар-соқов болаларни одатдагидек 3 — 4 ёшдан эмас, балки 1 — 1,5 ёшдан қабул қилиб, уларни ёшлигиданоқ сўзлашиш ва эшитишга тайёрлаб боришимиз лозим. Бундан ташқари мактаб-интернатимизда турли мутахассисликлар бўйича устахоналар ташкил этилмоқда.

Эндиликда кар-соқов болалар ҳам ўн йил мобайнида соғлом болалар сингари турли касбларни эгаллаб борадилар. Шу кунларда мактабда нафақат билим, балки санъатнинг мусиқа ва бошқа соҳаларини болаларга ўргатиш учун тажрибали педагоглар иш олиб боришмоқда.

Эркин АЗИМОВ.

Собир Раҳимов туманидаги 120-болалар боғчасида боғча билан хайрлашув байрами бўлиб ўтди. Унда тайёрлов гуруҳининг тарбияланувчилари қўшиқ айтиш, шеър ўқиш, рақсга тушиш, математика ва имлодан ўз билимларини намойиш этишди, турли хил ўйинлар ёрдамида мусобақалашдилар. Тадбир сўнгида уларга ўқув жиҳозларидан иборат совғалар берилди.

СУРАТДА: тарбияланувчилар ким чаққон ҳаракат қилишга мусобақалашишмоқда.

Равиль Альбеков олган сурат.

Мана, болалар орзиқиб кутган ёзги таътиллар ҳам етиб келди. Уларнинг баъзилари шаҳар ташқарисидаги оромгоҳларга йўл олишса, аксарият қисми мактаблар қошида ташкил қилинган соя-салқин дам олиш масканларида дам олишади. Лекин ота-оналарнинг эътиборидан четда қолиб, кўча-кўйда юрадиган болалар ҳам учрайди. Бундай пайтда болалар ўртасида йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш борасида амалий тадбирлар ўтказишга тўғри келади. Шу боисдан шаҳар давлат автомобиль назорати бошқармаси тарғибот бўлими ходими, милиция майори Олимжон Умаралиев қуйидагиларни гапириб берди:

Кўча тасодифларидан сақланинг

ЭЪТИБОРДАГИ МАСАЛА

— Ҳар куни фарзандларимиз боғчага, мактабга қатнашади. Бу дегани ҳар бир бола ўзи хоҳлаган-хоҳламаган ҳолда транспорт оқими ичига кириб боради. Ёки бўш вақтларида велосипед минадиган болалар ҳам йўқ эмас. Ана шуларни эътиборга олган ҳолда охирги пайтларда шаҳримизда болалар иштирокида содир бўладиган йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга катта эътибор бериляпти.

Мана, мактабларда сўнгги қўнғироқ ҳам бўлиб ўтди. Бошланғич синф ўқувчилари имтиҳон топширишмайди. Шунинг учун ҳам уларни ёзда нима биландир машғул қилиб қўйишимиз керак. Бу иш билан фақат давлат автомобиль назорати ходимлари эмас, балки болалар муассасалари ходимлари, ота-оналар ҳам шуғулланишлари зарур. Агар шаҳримиздаги мактабларда болалар оромгоҳлари очилаётган бўлса, болалар ўз бўйи яна ўша мактабларга келишади. Демак, йўлларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш учун қўшимча тадбирлар ўтказишга тўғри келади. Шунга ўхшаш тадбирларни мунтазам равишда ўтказишимиз сабабли ўтган йилдагига нисбатан бу йил болалар ўртасида йўл-транспорт ҳодисаси 3,1 фоизга қисқарди.

Ёзги таътил пайтлари йўл ҳаракати қоидалари болалар ёдидан чиқиб қолмаслиги учун шаҳарда ёш автоназоратчилар мусобақаси ўтказиляпти. Улар бу мусобақаларда ўзларининг амалий билимларини кўрсатишади. Бундан ташқари қайси мактабда болалар оромгоҳлари очиладиган бўлса, ўша ерда ҳар хил викториналар, йўлчироқ ўйинлари ёки ҳаракат қоидаларига оид расм чизиш кўрик-танловлари ўтказишни мўлжаллаяпмиз. Асосий мақсад-болаларнинг ёдларидан йўл ҳаракат қоидалари чиқиб кетмасин. Бизни ташвишга солаётган ҳол шуки, дам олиш масканларига бормаган болалар кўчаларда велосипед миниб юришади ёки машиналарнинг ойналарини ювиш билан шуғулланишади. Мана шундай ҳолларда уларнинг бахтсиз тасодифларга учрашлари эҳтимоли бирмунча ошади. Мана, масалан яқинда Оҳангарон йўли кўчасида 13 ёшли Дилмурод Ҳайитбоев велосипед миниб юрган ҳолда йўл ҳаракати қоидасининг оддий бандига риоя қилмасдан катта кўчага чиқиб кетган. Натижада уни ГАЗ-24 русумли давлат рақами Я 11-92 ТН бўлган автомашина уриб кетди. Бола қаттиқ жароҳатланиб, касалхонага ётқизилди. Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Демак, болалар йўл ҳаракати қоидаларини мукаммал ўрганишлари керак. Бунга эса ота-оналар жиддий эътибор беришлари лозим.

Султонмурод УМАРОВ ёзиб олди.

Уй бекалари, Сизлар учун

ФАҚАТ ЗИРАВОР ЭМАС

Пиёз фақат овқат тайёрлашда ишлатиладиган зираворгина эмас, балки ундан анчагина тўйимли ва мазали таомлар тайёрлаш мумкин. Қуйида ана шу ҳақда билиб оласиз.

•ПИЁЗ ИКРАСИ. Бош пиёзни ярим ҳалқа шаклида тўғраб, совуқ сувда ювилади ва қуритиб олинади. Ўсимлик мойини қиздириб, унга пиёз солиб ярим тайёр ҳолга келгунча томат, туз ва шакар қўшиб қовурилади. Сўнгра димлаб қўйилади. Унга юз грамм пиёз, 20 грамм томат паста, 20 грамм ўсимлик мойи кетади.

•СУХАРИДА ҚОВУРИЛГАН ПИЁЗ. Пиёз тозаланиб, йирик ҳалқа шаклида қирқилади ва сутга аралаштирилган тухумга беланиб олинади. Унга қотирилган нон толқони қўшилиб, сўнгра қовурилади. Ишлатиладиган маҳсулотлар: 4 та йирик пиёз, битта тухум, 50 грамм ёғ, туз.

•ПИШИРИЛГАН ПИЁЗ. 300 грамм пиёзни ювиб, пўстини тозаламай духовкада юмшагунча пиширилади. Тайёр бўлгач пўсти артилиб уларнинг йириклари тўғралади, майдалари эса бутунлигича қолади. Уларни тарелкага териб, устига икки ош қошиқ майонез ёки кунгабоқар ёғи қуйилиб, лимон шарбати аралаштирилади. Сўнгра петрушка кўкати билан безаб дастурхонга тортилади.

•ДИМЛАМА ПИЁЗ. Пиёзни ҳалқа шаклида кесиб, тузлаб, ёғда димланади. Сўнгра уни ёғланган ва қуритилган нон ушоқлари сепилган товага бир текис солиб устига тухум аралаш сметана қуйилади. Сўнгра қирилган пишлоқ сепиб духовкада қизаргунча ушлаб турилади.

•СИРКАЛАНГАН ШЎР ПИЁЗ. Майда пиёзларнинг устки пўчоқлари тозаланиб, эмал идишга жойланади ва 10 фоизли намакоб қуйилади. Намакобни ҳар уч кунда бир, ҳаммаси бўлиб 15 марта янгилаш керак. Шундан сўнг 3 фоизли сирка қуйилади. Орадан тўрт кун ўтгач пиёз истеъмол қилишга тайёр бўлади.

Оқила РАИМОВА.

Грек археологик экспедициясининг бошлиғи Лиана Сувалидис ўзининг тахминлари ҳақ эканлигини исбот эта олса у жаҳон тарихида алоҳида эҳтиромга сазовор сиймога айланади. Бунинг учун у Сива воҳаси яқинидаги саҳрода жойлашган мақбаралар мажмуи Искандар Зулқарнайнники (Александр Македонский) эканини исботлаши керак, холос. Мабодо Лиана Сувалидис ҳақ бўлиб чиқса, тарихнинг яна бир ечилмас жумбоғи ҳал этилган бўларди.

Искандар ҳаётдан эрамизгача бўлган 323 йилнинг 13 июнида, 33 ёшида тамомила сирли касалликдан вафот этди. Ундан Мисрдан то Ҳиндистонга қадар чўзилган бепоён мамлакат қолди. Меросхўр эса йўқ. Искандарнинг Роксана (Равшанак)дан кўрган ўғли отаси вафотидан икки ой ўтгач туғилади. Шундай буюк салтанат лашкарбошилар ўртасида бўлиб олинади. Миср эса авлодлари билан салкам 300 йил ҳукмронлик қилган Птоломей Лагга насиб этди.

Йиллар қатидаги сирлар

ИСКАНДАР ЗУЛҚАРНАЙН ИЗИДАН

Лашкарбошилар улкан юртни бўлиб олгандан кейин ҳам тинчишмади. Уларнинг фикрича Искандар Зулқарнайннинг қабри кимнинг ҳудудида бўлса, ўша биринчи саналади. Бу борада Птоломей Лаг жуда омадли бўлди: унинг давлати пойтахти Искандария (Александрия) Римдан кейинги иккинчи шаҳарга айланди.

Манбаларда айтилишича Птоломей Лаг катта карвон тузиб, Искандар Зулқарнайннинг жасади билан Бобилдан Мисрга қараб йўл олади. Йўлда карвонга рақиблари ҳужум қилиб, тобутни тортиб олмоқчи бўладилар. Маълум бўлишича карвон ҳийла экан. Искандарнинг жасади эса бошқа йўллар билан яширинча Мисрга етиб келган.

Мисршунос Олег Кавтуновичнинг ёзишича дастлаб Искандарни Мемфис (ҳозирги Қоҳирадан унча узоқ бўлмаган) шаҳрига дафн этадилар. Бирмунча фурсат ўтгач эса унинг хоки Искандария шаҳридаги ҳашаматли мақбарага дафн этилган деган гап ҳам бор. Искандарнинг жасади тилло тобутда, қимматбаҳо ашёлар билан ўралган ҳолда бўлган. Мақбарага устунлар орасидаги улуғвор йўлакдан ўтиб борилган. Ривоятларга қараганда Птоломей муҳтожлик сезгач, тилло тобутни ойнавандига алмаштирган. Яна бошқа манбаларда эса жами қимматбаҳо нарсаларни қиролича Клеопатра ўзлаштирган деб айтилади. Яна Римнинг буюк императори Октавиан Август ҳам Искандар Зулқарнайн тобутини зиёрат қилган, унга бўлган эҳтироми юзасидан гуллар ва тилла гулчамбар қолдирган деган тахминлар ҳам бор. Орадан анча йиллар ўтгач, араблар ҳам Искандар Зулқарнайн қабри ҳақида ёзиб қолдириб, унинг тепасида муҳташам масжид борлиги таъкидланган. Қидирув ишлари бу тахминларни тасдиқламади. Шундай қилиб буюк саркарданинг мақбараси, мангу хобгоҳи қаердалиги жумбоқ бўлиб қолаверди.

Тарихчилар орасида кенг тарқалган мулоҳазаларга кўра Искандарнинг мақбараси дунёдаги мўъжизалардан бири бўлган Фарос маёғи билан биргаликда ё сув тошқини (уммон кўтарилганда) пайтда ювилиб кетган, ё кучли зилзила оқибатида ер ютиб кетган. Лекин узлуксиз давом этиб келаётган қидирувларга барча умид кўзи билан қарамоқда. Маълумки Искандария шаҳрида археологлар тинимсиз қазиш ишлари олиб борадилар. Бу борада греклар мислсиз матонат кўрсатмоқдалар. Уларнинг куч-қуввати билан Искандария шаҳри остидан 8-10 метр чуқурликдан Птоломей Лаг даврига оид кўплаб ёдгорликлар топилди. Ҳатто бир журналист аёл бирдан ғойиб ҳам бўлди. Ер остидан унинг фақат билакузуги топилди, холос.

Мана бугун — яна шов-шув. Сива воҳасида бус-бутун, зиён-захмат етмаган мақбара топилди. Унда Фотиҳ Искандар Зулқарнайннинг жасади ётибди.

1989 йилда Ал-Мираки деган жойда (бу жой Сивадан 25 чақирим нарида) қазиш ишлари олиб бораётган греклларни "мираки" сўзи қизиқтириб қолди. У қадимги "Мирокинан" деган грек сўзига уйқаш эди. Унинг маъноси "навқирон, жуда эрта ўлган" деган маънони англатади. Воҳа эса аввал "Сантария" (яъни "Искандар кўмилган ер") деб юритилган. 1990 йилда археологлар мақбарани деярли очиб бўлишди. У ўз ҳашаматига кўра шоҳларга хос эди. Мутахассисларнинг фикрича у ердаги тобут ўша даврдагиларга жуда ўхшаш экан. У македониялик усталар томонидан ясалган бўлиши керак. Тобутда 8 қиррали юлдуз бор: бу буюк саркарданинг шахсий тимсоли бўлган.

Нега Искандарни Искандария шаҳридан 400 километр узоқда бўлган Сивага дафн этишган? Фотиҳ у ерда эрамизга қадар 331 йилда бўлган. Мисрни забт этгач, Искандар Зулқарнайн шаҳарга биронта зиён-захмат етказмади. Тож кийиш маросимини эса Сивада ўтказган. Бу ерда Аман-Ра худосининг улуғвор ибодатхонаси бор эди. Саркарданинг йилномачиси Кальсиниас. Искандар бир неча марта — жасадим Сивага, Амон-Ра ибодатхонаси яқинига дафн этилсин деганини ёзиб қолдирган.

Грек археологларининг охирги топилмаси ҳар қандай шубҳаларга чек қўйса керак. Улар уч дона қадимги грек ёзуви бор тоштахта топдилар. Уларнинг энг муҳимига қуйидагилар битилган: "Искандар, Амон-Ра. Мўътабар Искандарнинг номи билан, тангрининг амри билан мен ушбу қурбонликни қиламан ва бу ерга Миср ҳукмрони бўлган вақтимда энг енгил қалқон сингари енгил жасадни келтираман. Шахсан мен унинг сирларидан воқиф эдим, барча буйруқларини бажарувчи эдим." Матн эрамизгача бўлган 290 йилда ёзилган. Муаллифи — Птоломей Лаг.

Яна озгина сабр қилсак барча нарса аён бўлиши тайин: биз Искандар ҳақидаги бор ҳақиқатни билиб оламиз.

Кўнгилда эса бир фикр уйғонади: Ватанимизда, Шаҳрисабзда ҳам Мироқи (Мираки) деган сўлим жой бор. У нимани англатар экан?..

Турсун АБДУЛЛАЕВ тайёрлади.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА БИЛДИРУВЛАР

БИРИНЧИ ТОШКЕНТ САВДО-САНОАТ ЯРМАРКАСИНИНГ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИ Ўзбекистон Рассомлар уюшмасининг «ҲАМАР» ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР МАРКАЗИДА (Ш. Рашидов шоҳкўчаси, 40-уй) 14-20 ИЮНЬ КУНЛАРИ ярмарка ўтказилишини МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Ярмаркада намойиш этиш учун Тошкент шаҳридаги корхоналарда ишлаб чиқарилаётган товарлар, инвестиция лойиҳалари, илмий ишланмалар, қўшма корхоналар тузиш, бўш майдонлар, ускуналар, омборбоп бинолар, қурилиши тугалланмаган объектлар, кўчмас мулклардан ҳамкорликда фойдаланиш бўйича таклифлар берилади.

Ярмарка ташкилий қўмитаси қуйидаги манзилда жойлашган: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 17-уй, Тошкент халқаро бизнес маркази.

Маълумот учун телефонлар: 33-72-88, 33-27-07.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа кабели реконструкция қилиниши муносабати билан

30 июнгача

74/75 – АТСлар билан («Чилонзор» даҳаси, 11 ва 12 мавзеларда)

ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ БЎЛМАЙДИ

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

БИЗ БЕРАДИГАН ТАЪЛИМ СИФАТИ ДОИМО УНИНГ БАҲОСИДАН ЮҚОРИ!

ҲУЗУРИМИЗГА ТАШРИФ БУЮРИНГ! Курсларимизда ўқиш билан эртанги кунга ишонч ҳосил қилиб, шахсий ҳаётингизда дадил қадам ташлаб, барқарор даромад эгаси бўласиз.

ЎҚИШ НАТИЖАСИ КУТГАНИНГИЗДАН ҲАМ ЗИЁДА БЎЛАДИ!

МИРЗО УЛУҒБЕК ҲОКИМИЯТИ:

— компьютерларда ҳисоб-китобни янги режа асосида ўқитиш билан халқ хўжалиги соҳаларида бухгалтерия ҳисоби;
— ресторанларда миллий ва европа таомларини тайёрловчи ошпазлар;
— ошпаз-қандолатчилар (кулинария бўйича);
— телевизорларнинг сўнгги хилларини таъмирловчи усталар;
— барча турдаги кийимларни бичувчи ва тикувчи чеварлар;
— кенг тармоқдаги сартарошлар;
— классик ва нуқтали уқалаш;
— бошловчилар учун инглиз тилида сўзлашишни ўрганиш;
— менежер ва брокерлик фаолияти;
— ўзбек тили (адабиётлар билан таъминланади);
— косметика хонасида косметология ва макияжлар;
— ЭҲМ операторларини тайёрлаш;
— барча йўналишлардаги тижорат дўконларининг сотувчиларини тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Барча курсларни битирганларга инглиз тилида иловаси бўлган ҳамда имтиҳонларда олган баҳолари қўйилган диплом берилади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 122-уй, Мирзо Улуғбек ҳокимияти, Пушкин ҳайкали рўпарасида, 1-қават, 4-хона.

Телефонимиз: 67-48-23, соат 9 дан 17.00 гача.

«ШАРҚ»

НАШРИЁТ МАТБАА КОНЦЕРНИ

автокранчи,
токарлар,
газ-электр пайвандчини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Манзилгоҳ: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Телефонлар: 48-54-66, 33-80-83.

Ҳамза туманидаги «ОМАД» хусусий мулк асосидаги фирмаси ТУГАТИЛАДИ

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида Слоним кўчаси, 3-уйда қабул қилинади.

Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси жамоаси махсуслаштирилган аналитик назорат нозирлиги бошлиғи М. К. Азимовага синглиси

Мавлуда КАРИМ қизининг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Акмал Икромов туман улгуржи-чакана мева-сабзавот корхонаси жамоаси шу корхона раҳбари А. Қ. Жалиловга онаси

Зуҳра ЖАЛИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Биласизми?

БАСТАКОР — ПАЗАНДА

Францияда таом тайёрлаш ва овқатланиш катта санъат ҳисобланади. Пазандалик бобида кўплаб китоблар нашр этган, пазандалик санъатини юксак даражага кўтара олган Франция мамлакатидир. Бу ердан пазандаларга ҳатто профессор унвони ҳам берилади. Олим Брайя-Саверенанинг "Лаззат психологияси" номли асарида айтилишича, француз таомларидан киши ҳар куни бир хилидан истеъмол қилиб борса, умрининг охиригача еб тугатмаган бўлар экан. Қолаверса у ерда яна янгидан янги таомлар ижод этилмоқда.

Бу мамлакатда барча таом ижод этишга қизиқади, ҳатто кўпгина бастакорлар ҳам пазандаликда шуҳрат топган. Чунки салатларни операларнинг номлари билан аташади: "Аида", "Кармен", "Флория Тоска", "Мильон" ва ҳоказо.

Вагно исмли оддий бир ошпаз эса таомларга тузган рецептларини шеърий усулда баён қилган ва мусиқага солиб куйлаган. Бундан чиқди, Вагно ошпазгина эмас, шоир ва бастакор ҳамдир. Бастакор — пазандалар ҳақида биз Франциядагина эмас, Италияда ҳам эшитганмиз. Кўплаб опера ва ажойиб симфониялар бастакори Россинини дунёда танимаган одам йўқ, аммо у фақат бастакор бўлибгина қолмай, янгидан-янги таомларнинг ижодкори эканлигини кўпчилик билмайди. Шунинг учун ҳам эътиборингизга Россини ўйлаб топган таомлардан биттасининг ҳавола қиламиз, унинг номи "Турне до Россини" деб аталади.

Мол гўштининг лаҳм қисмидан олиб, катта-кичиклиги ва қалинлиги шапалоқдек-шапалоқдек қилиб кесилади. Икки томонига майин туз сепиб, доғланган ёғда қизартириб қовуриб олинади. Нондан ҳам шундай бўлак кесиб, бу ҳам қовурилади. Тайёр бўлгач нон ўртасига гўштни қўйиб, гўштнинг устига жигардан қилинган паштет суртилади. Сўнгра нон-гўшт-жигар паштетли овқатни ликопчанинг ўртасига қўйиб, атрофини чиройли қилиб кесилган помидор ва лимон бўлакчалари ҳамда петрушка барглари билан безатиб, дастурхонга тортилади.

Агар икки кишилик овқат тайёрламоқчи бўлсангиз, унга 300 грамм лаҳм гўшт, 200 грамм оқ нон, 50 грамм жигар паштети, 2 дона помидор, яримта лимон, 2 боғ петрушка, қовуриш учун 50 грамм мой, туз ва зираворлар таъбга кўра солинади.

Ушбу таомни Россини гастролларга борганда тайёрлаган ва дўстларини меҳмон қилган. Шунинг учун ҳам таом "Россини саёҳати" — "Турне до Россини" деб аталадиган бўлган. Италия пазандалигида бугунги кунда ҳам бу таом тайёрланади.

Доно ЗОКИРОВА.

РЕРИХНИНГ ХАЗИНАСИ

Ўғирлик — энг қабиҳ жиноятлардан бири. Хонадондаги шахсий мулкдан тортиб, бутун бошли мамлакатнинг табаррук бойлиги ҳисобланган музейлардаги ёдгорликларгача ўғрилар нафсининг қурбони бўлади.

Ҳиндистондаги Бангалор шаҳри миршабларидан бир гуруҳи Австралия пойтахти Канберра шаҳрига жўнаб кетди. Сўнгра Москвага ташриф буюришади. Уларнинг мақсади буюк рассом Светослав Рерих ва унинг рафиқаси Девика Ранилларнинг шахсий коллекциясидан йўқолган нодир суратларнинг изини топишдир.

Миршаблар ҳиндшунос Людмила Шапошникова ва Рерихлар жамғармаси Австралия бўлими президенти Майкл Брин билан суҳбатлашадилар. Ўз ишининг устаси бўлган бу икки шахс Ҳиндистон ҳукуматига қидирув ишлари олиб боришларида катта ёрдам берадӣ.

Рерихларнинг Бангалор шаҳрининг шундоққина биқинида жойлашган Татагуни деб номланган мулкидан бир нечта ноёб суратлар йўқолганди. Уни Рерихнинг шахсий котибаси, рассом хазинасининг хазинабони Мэри Пуначи ўғирлаган деб тахмин қилишмоқда. Миршаблар гуруҳининг ташрифи ана шу масалага суд жараёнида ойдинлик киритиши керак.

ФИРЪАВНГА АТАЛГАН МАЪДАН

Қадимги мисрликлар, манбаларнинг гувоҳлик беришича, эрамизгача бўлган учинчи минг йилликнинг ўрталарида, эҳромлар қурилиши жараёнида, яъни биз тахмин этгандан минг йил аввал темир билан ишлашни ўрганишган. Мисрлик соҳиби илм археология профессори ас Саййид — ал Ғайр фирьавн Хэопс эҳромидан 1837 йилда топилган, Британия музейида сақланаётган темир буюмни текшираётиб шундай хулосага келди. Авваллари айнан шу буюм метеорит темиридан қилинган деб саналарди. Мисрлик олим буюм "ер фарзанди" эканлигини, 900 даража ҳароратда эритилганини аниқлади. Унинг таркибида олтин ҳам бор экан. "Ўша пайтларда олтин ҳаммада бўларди, темир эса муқаддас маъдан ҳисобланиб, фақат фиръавнларга хос ҳисобланган. Сабаби темир ишлаб чиқариш ниҳоятда оғир бўлган", деб изоҳ берди ал Ғайр.

Инсоният темир ишлаб чиқаришни қачон бошлаган? Айнан шу масала қадимги Мисрда металлургия ва тоғ ишлари муаммоларини ўрганаётган конференциянинг кун тартибига киритилди. Шу баҳонада инсоният тараққиётининг яна бир қирраси очилса ажаб эмас.

Хоҳ ишонинг, хоҳ...

КАБУТАРЛАР НАЖОТ ИСТАЙДИ

Оз ҳам эмас, кўп ҳам эмас, роппа-роса 80 йил почта каптарларидан Швейцария армиясида энг ишончли, энг қулай, энг арзон алоқа воситаси сифатида фойдаланиб келинган. Қачондир қанотли алоқачиларнинг сони 30 мингдан ҳам ошиб кетарди. Ҳозир эса улар бор-йўғи 7000 дона қолган.

Яқинда мамлакат ҳарбий федерал идораси қанотли хат ташувчилардан фойдаланиш эскиргани, бунинг устига қимматга тушаётгани сабабли уларни "хизмат"дан бўшатиш ҳақида буйруқ чиқарди. Каптарларни боқиш учун йилига 400.000 доллар сарф бўлар экан. 266 ҳарбий хизматчи эса уларга "парвона" бўлишаркан. Бундай қимматбаҳо хабарчилар ўзини оқламайди, дейилади буйруқда.

Буйруқ Швейцариядаги кўп сонли почта каптарлари ҳаваскорлари клублари аъзоларининг норозиликларига сабаб бўлди. Улар "Почта каптарлари хизматидан фойдаланадиган армия учун" деб номланган комитет ҳам туздилар. Комитет фикрича каптарлар энг ишончли, энг арзон алоқа воситаси экан. Комитет раҳбарияти агар буйруқ бекор қилинмаса "уч юз минг имзо" тўплаш ҳаракатини бошлаб юборилишини ҳам эълон қилди. Уч юз минг имзо тўпланса, каптарлардан армияда фойдаланиш керакми йўқми, деган — федерал конституцияга "Швейцария армиясида почта каптарлари албатта хизмат қилиши "ҳақидаги модда киритилиши кўриладиган умуммиллий референдум ўтказилади.

Табиат оламидаги жонворлар тақдири учун кураш бундай бўпти-да!

Тоҳир МАҲКАМОВ.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма--Г-- 0243 Босмага бериш вақти 11.30. 1 2 3 4 5 6.